



NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

Driftsgranskingar i jord- og skogbruk 2021

Heidi Knutsen, Anders Halland og Eva Øvren, NIBIO

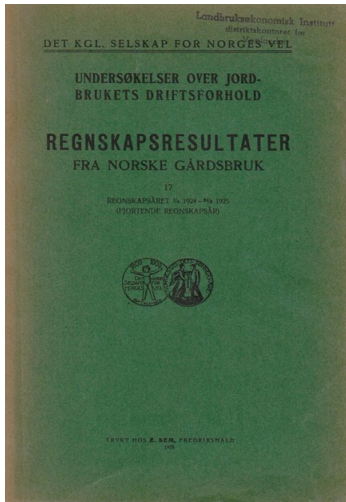
15. desember 2022





Agenda

- Kort om undersøkinga
- Resultat og trendar i jordbruket
- Totaløkonomi
- Oppsummering



Norges vel
1924-25



NLI
1947-48



NILF 1986



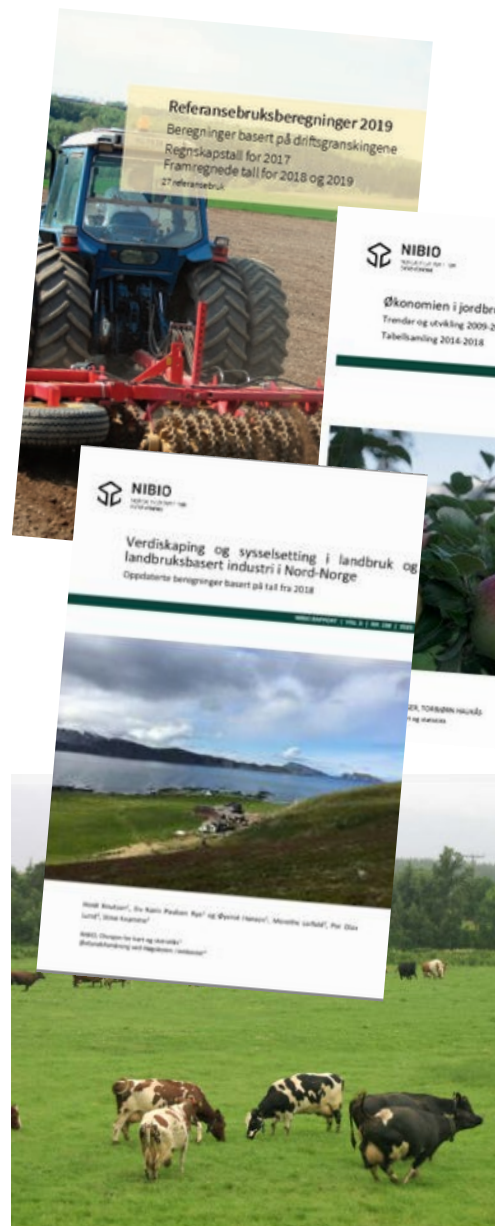
NIBIO 2020

Driftsgranskinger i jord- og skogbruk

- Del av den offisielle statistikken i Noreg
- Rekneskapsstatistikk
- Deltakarane er tilfeldig trekte frå LDir sin database blant dei som søker produksjonstilskot
- 916 med i granskinga for 2021
- Alle landsdelar, bruksstorleikar og dei største produksjonane presenterte
- Frivillig deltaking, 5 - 10 % vert skifta ut kvart år
- 104 av bruka er med i skogbruksgranskningane i 2021

Formålet og samfunnsnytt

- Viser resultat og utvikling i økonomisk tilstand på bruk der inntekten fra jordbruk eller skogbruk har et vesentlig omfang.
- Gir grunnlag for sammenligninger med annen nasjonal og internasjonal statistikk.
- Skaffe grunnlag for forskning og utredninger, rådgiving, underlag for offentlig politikk, forvaltning, undervisning og grunnlag for rekne ut samfunnsmessig verdiskaping i landbruke.t



Norsk institutt for bioøkonomi

Driftsgranskinger i jordbruket 2018

Hovedtabell 16. Driftsresultat i jordbruket i 1000 kr pr bruk

	Resultat før avskrivn.	Avskrivning	Driftsoverskudd	Kalk. rente 2,0 %
aa				
9	186,1	125,9	60,2	45,2
,9	320,3	167,7	152,6	62,1
,9	417,6	193,5	224,1	70,9
	713,1	392,0	321,1	150,8
	464,3	247,5	216,8	92,8
der				
9,9	273,0	96,1	176,9	30,3
9,9	404,5	137,1	267,4	42,4
9,9	584,7	206,2	378,5	73,9
	962,1	341,6	620,5	131,0
	569,1	200,6	368,5	71,6

DIVISJON FOR MATPRODUKSJON OG SAMFUNN

MilKey – Et beslutningsstøttesystem for bærekraftig melkeproduksjon med lave klimagassutslipp i europeiske nøkkelområder

Det estimeres at klimagassutslipp fra storfeproduksjonen står for om lag 14,5 prosent av de globale klimagassutslippene. Samtidig utgjør storfe i kombinasjon

Kjelder

Skatterekneskap

Husdyrkontrollen

Samvirkeorganisasjonane

Landbrukets dataflyt

Landbruksdirektoratet

Brukarfamilien



Jordbruksinntekt =

vederlag til alt arbeid og egenkapital per årsverk

Def:

(Driftsoverskot + kostnader til leigd arbeid - jordbruket sin del av renter og kår)

/registrerte timar i jordbruket*1845

Eitt årsverk i jordbruket er 1845 timar

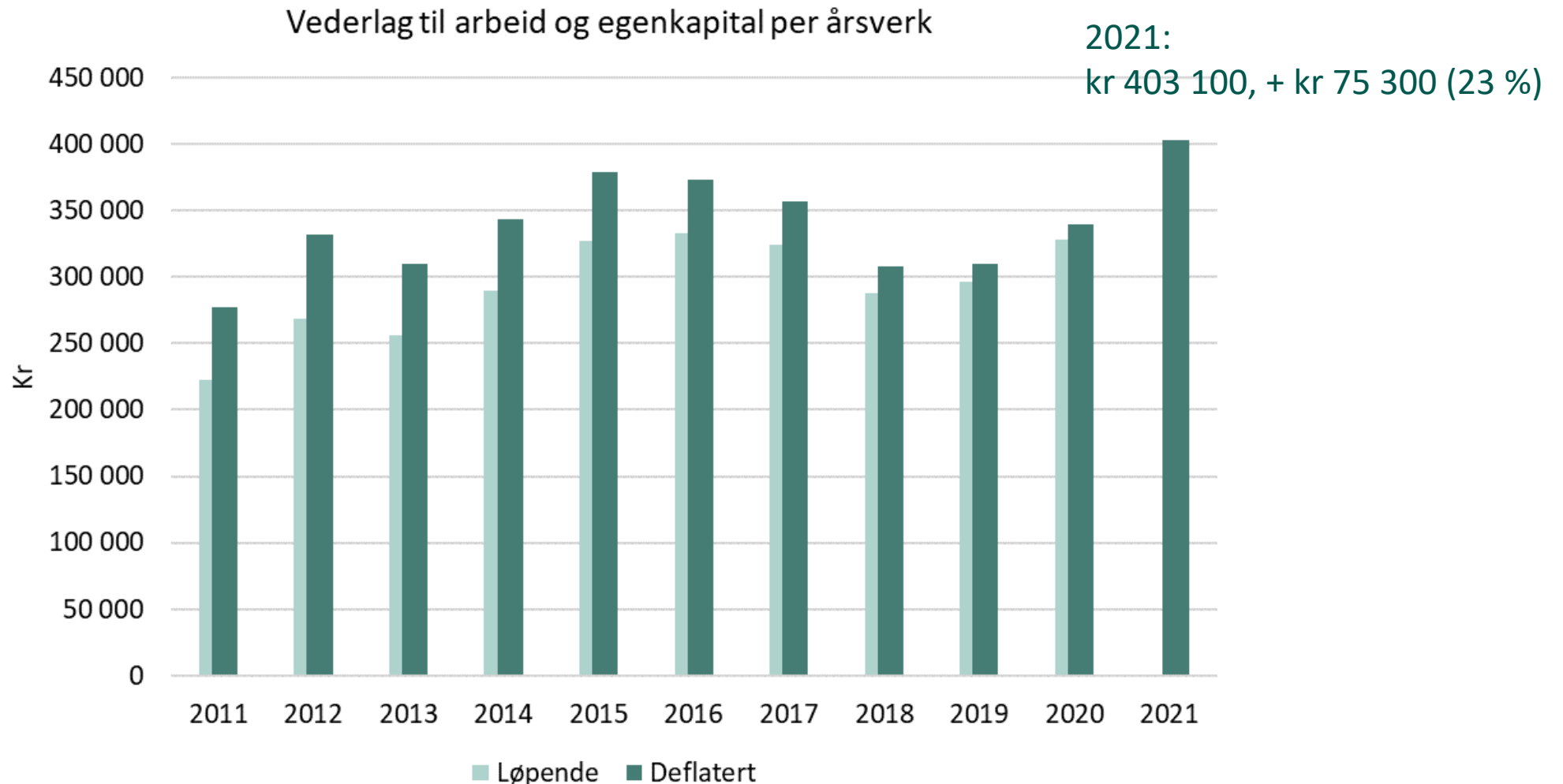




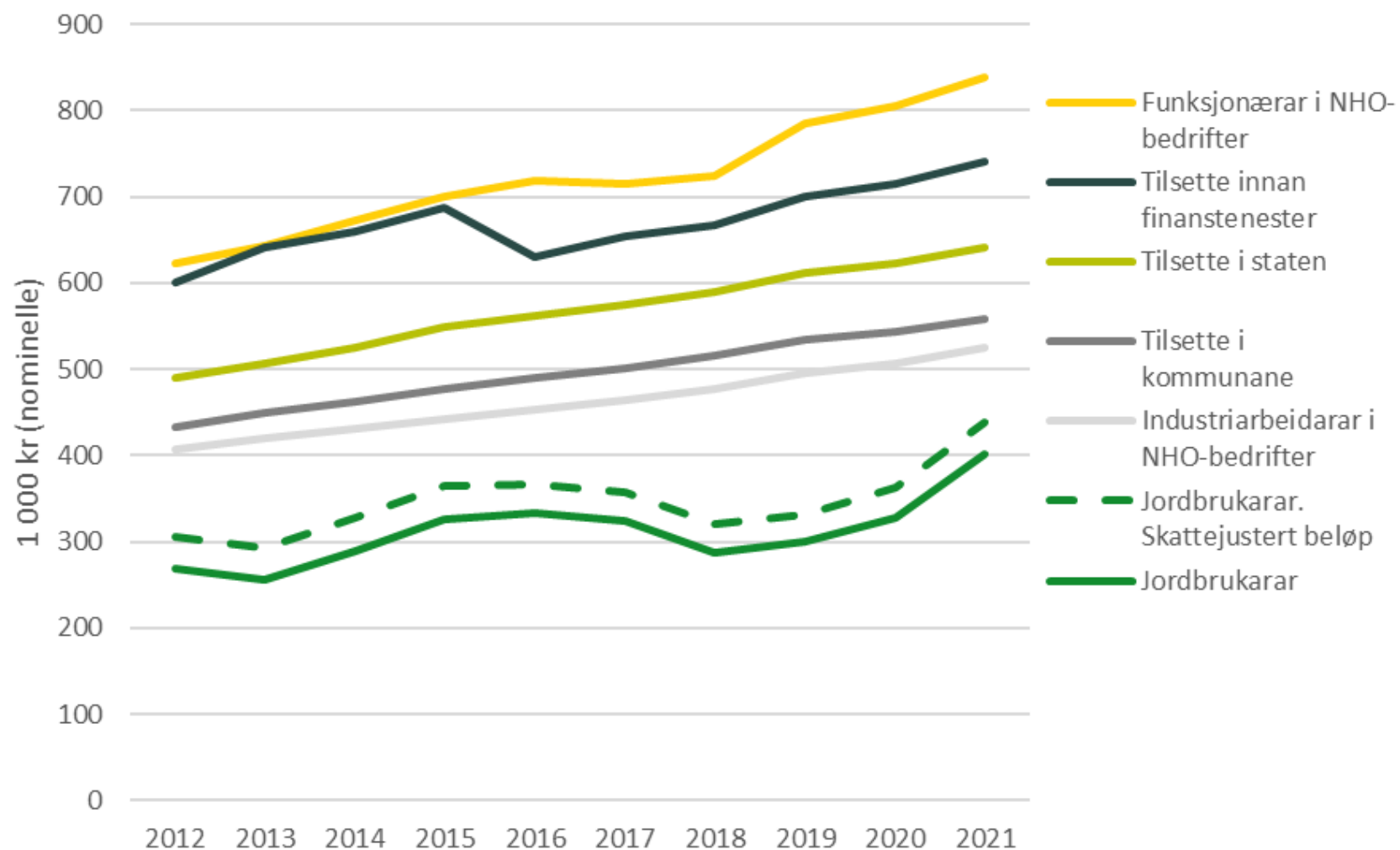
Hovudoverskrifter 2021

- Stor auke i jordbruksinntekt for dei fleste driftsformer og regionar
- Jæren beste region
- Auke i prisar på dei fleste produkta, og moderat kostnadsauke

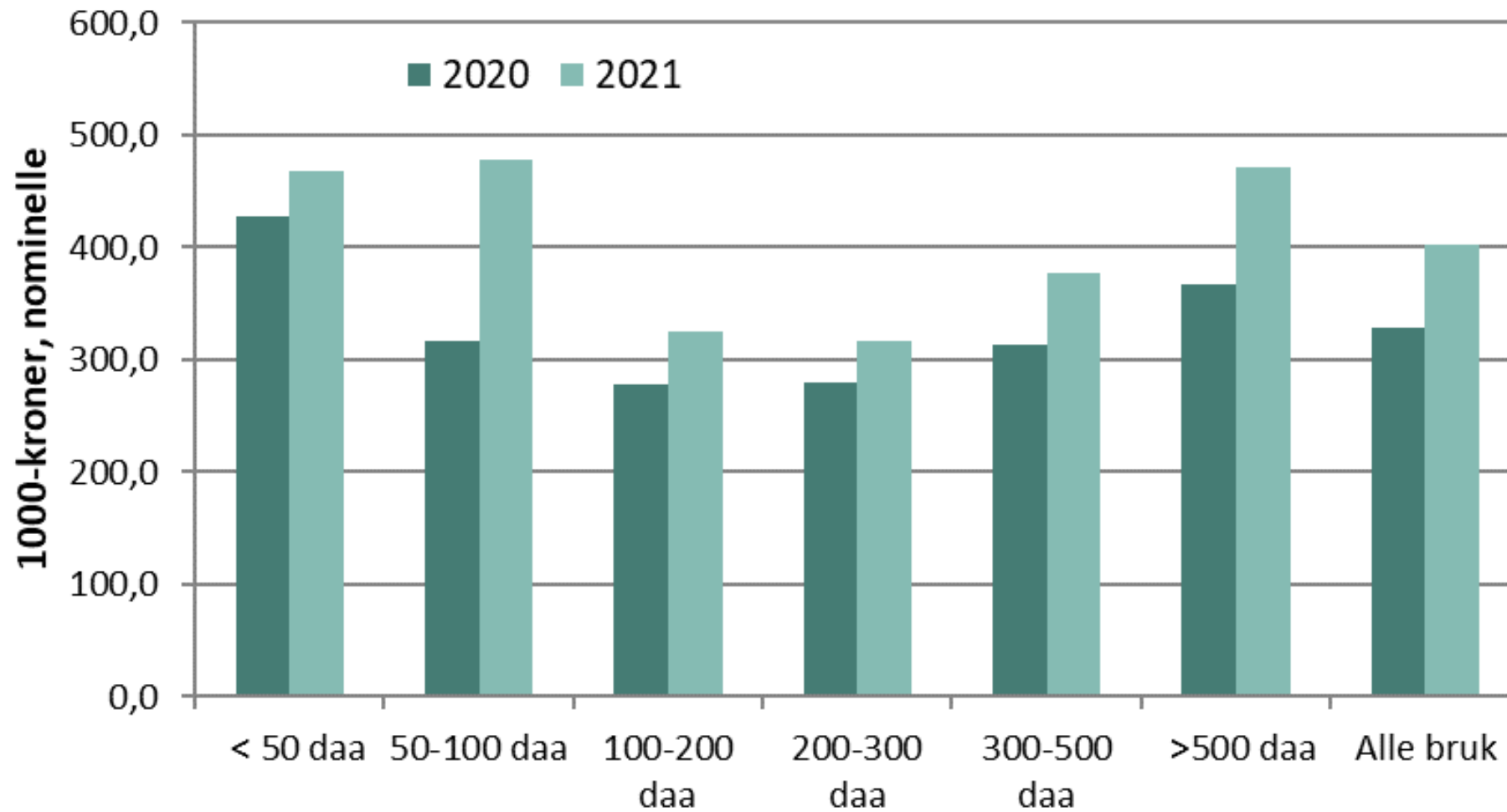
Jordbruksinntekt (vederlag til alt arbeid og egenkapital per årsverk)



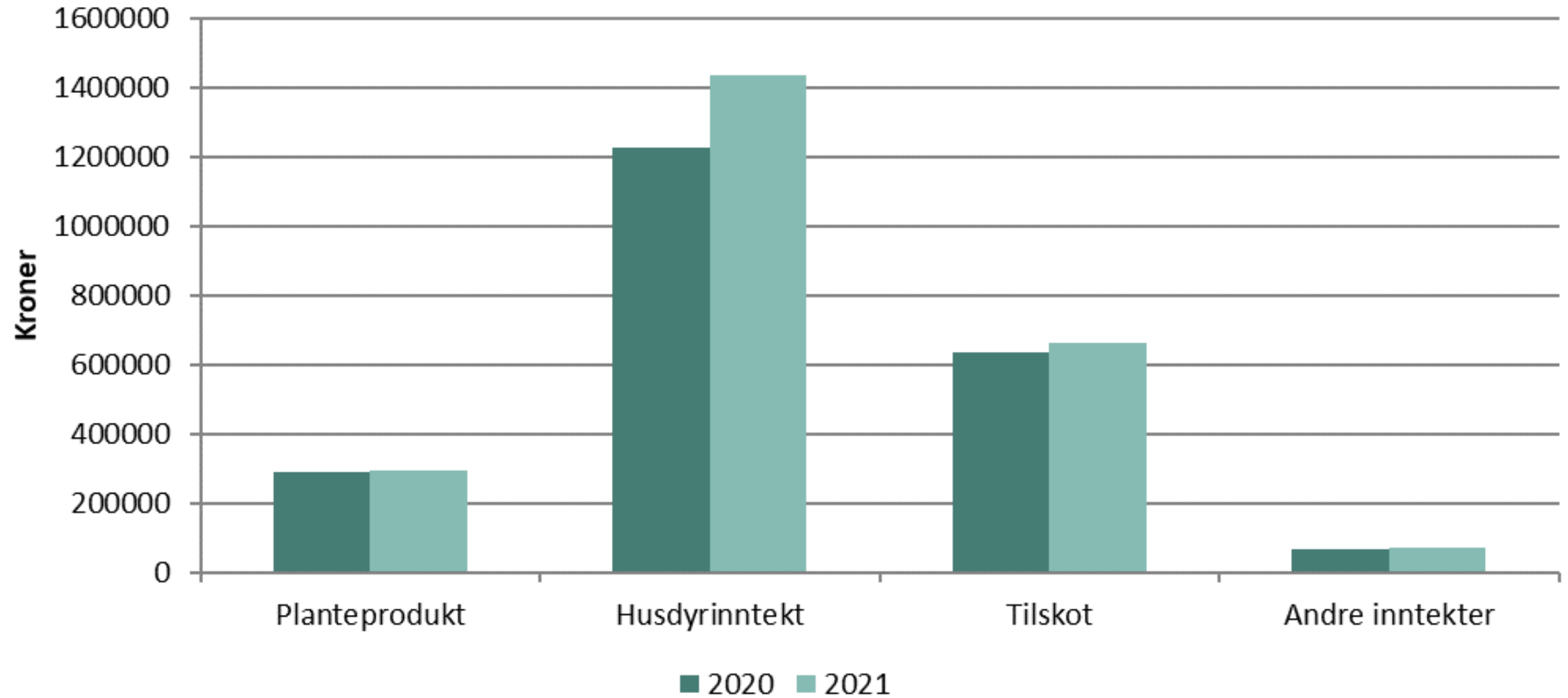
Lønsutvikling diverse yrke, nominelle kroner



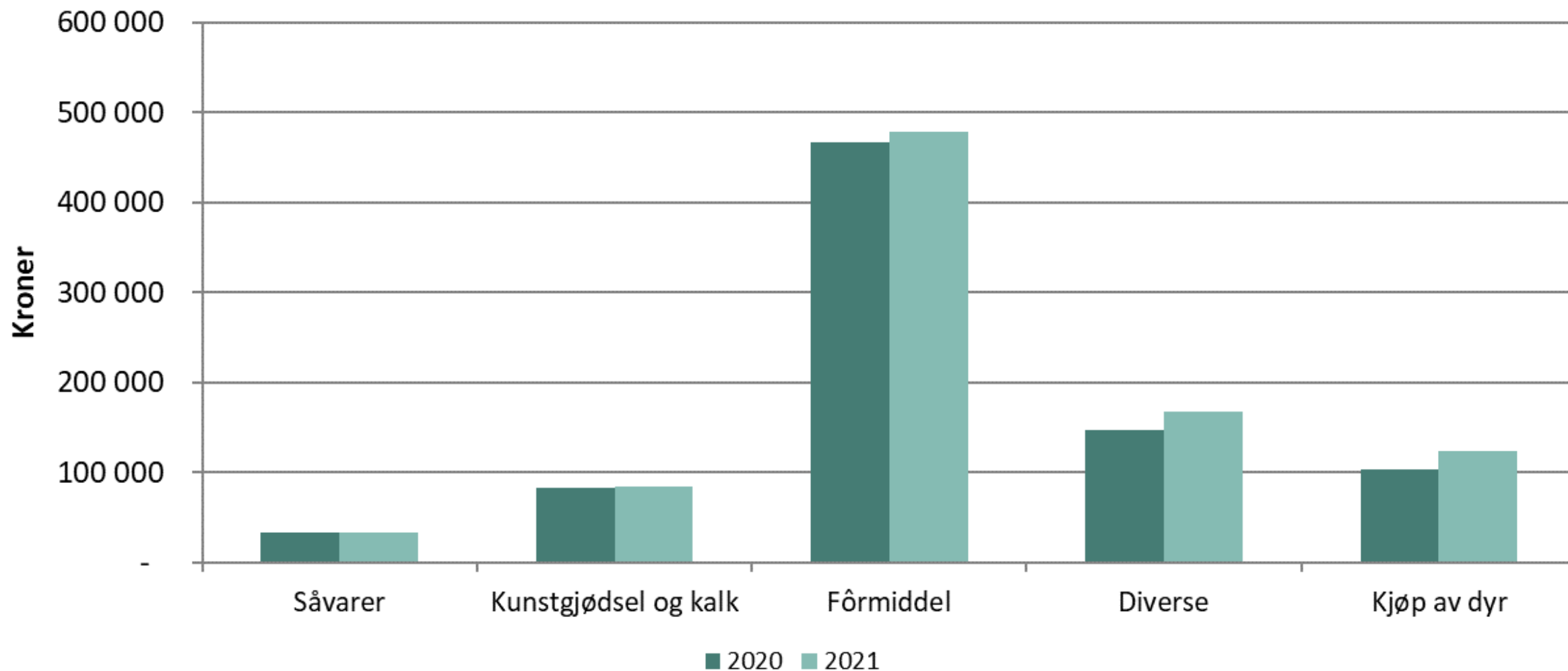
Vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk, storleiksgrupper



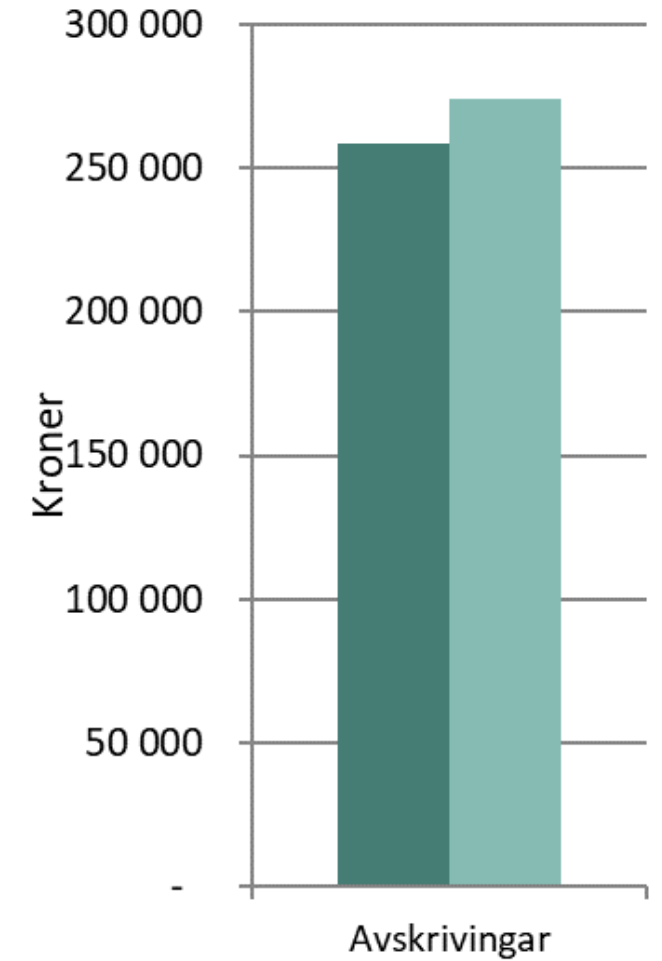
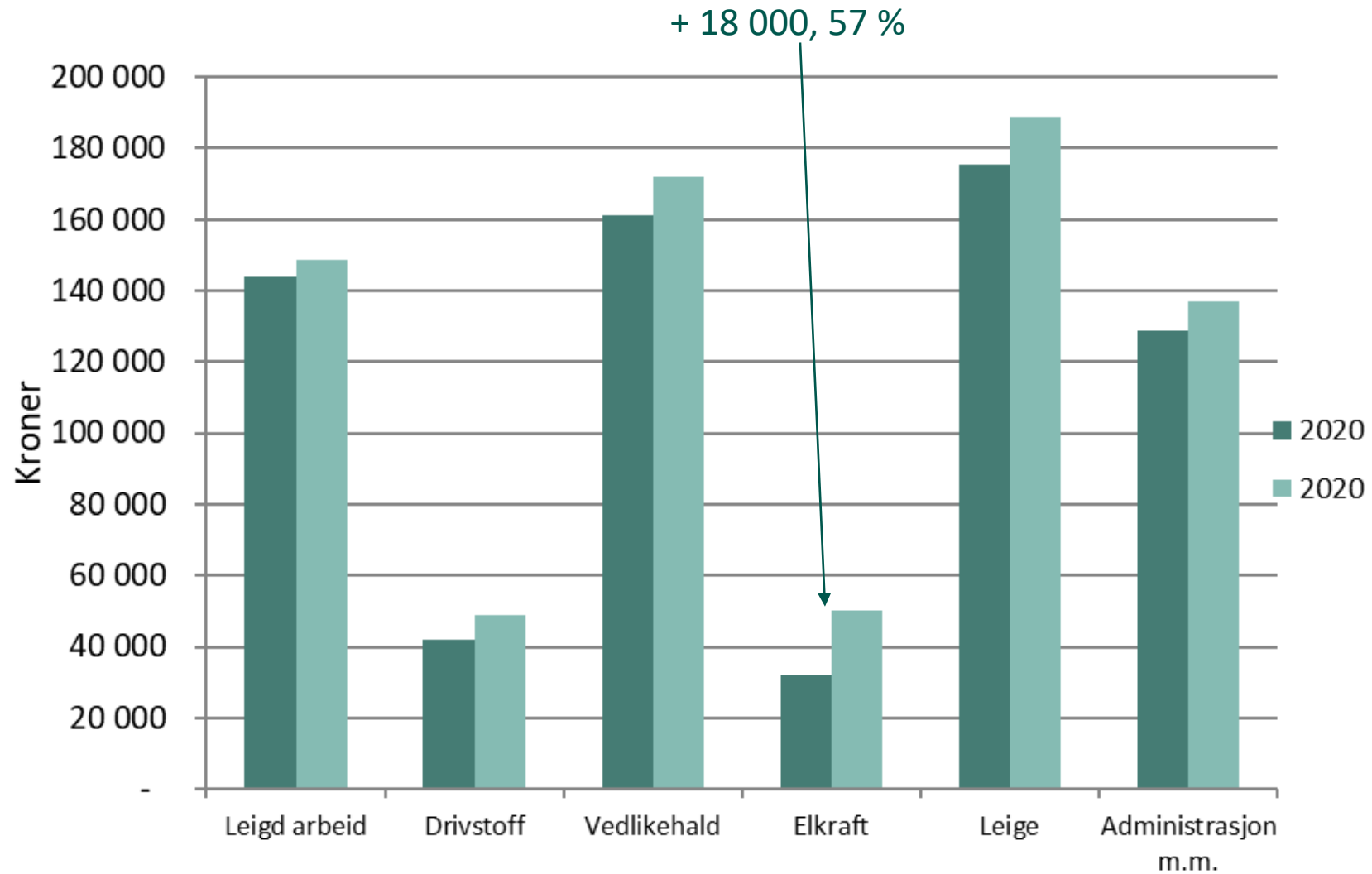
Produksjonsinntekter – nominelle kroner



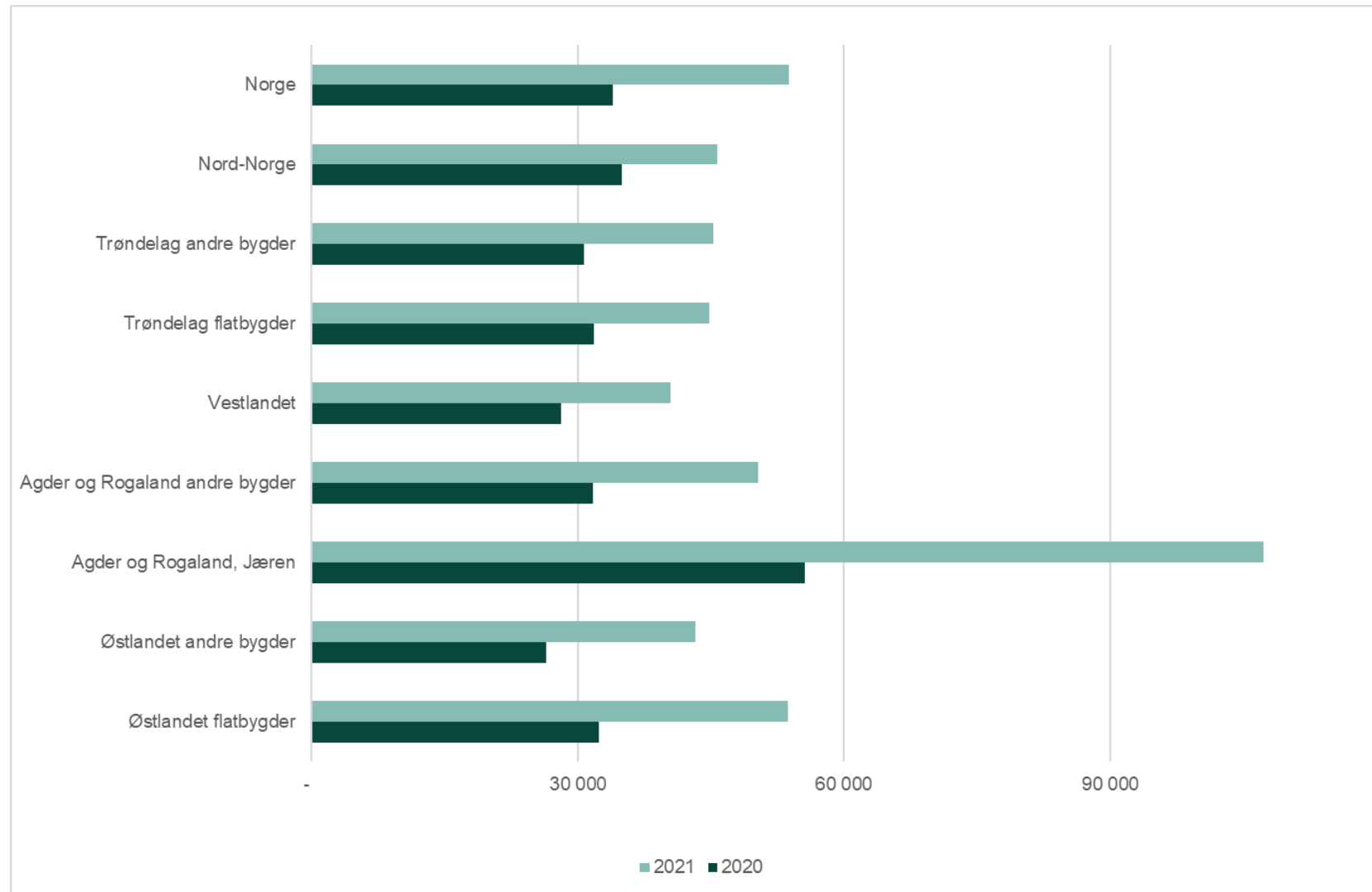
Variable kostnader – nominelle kroner



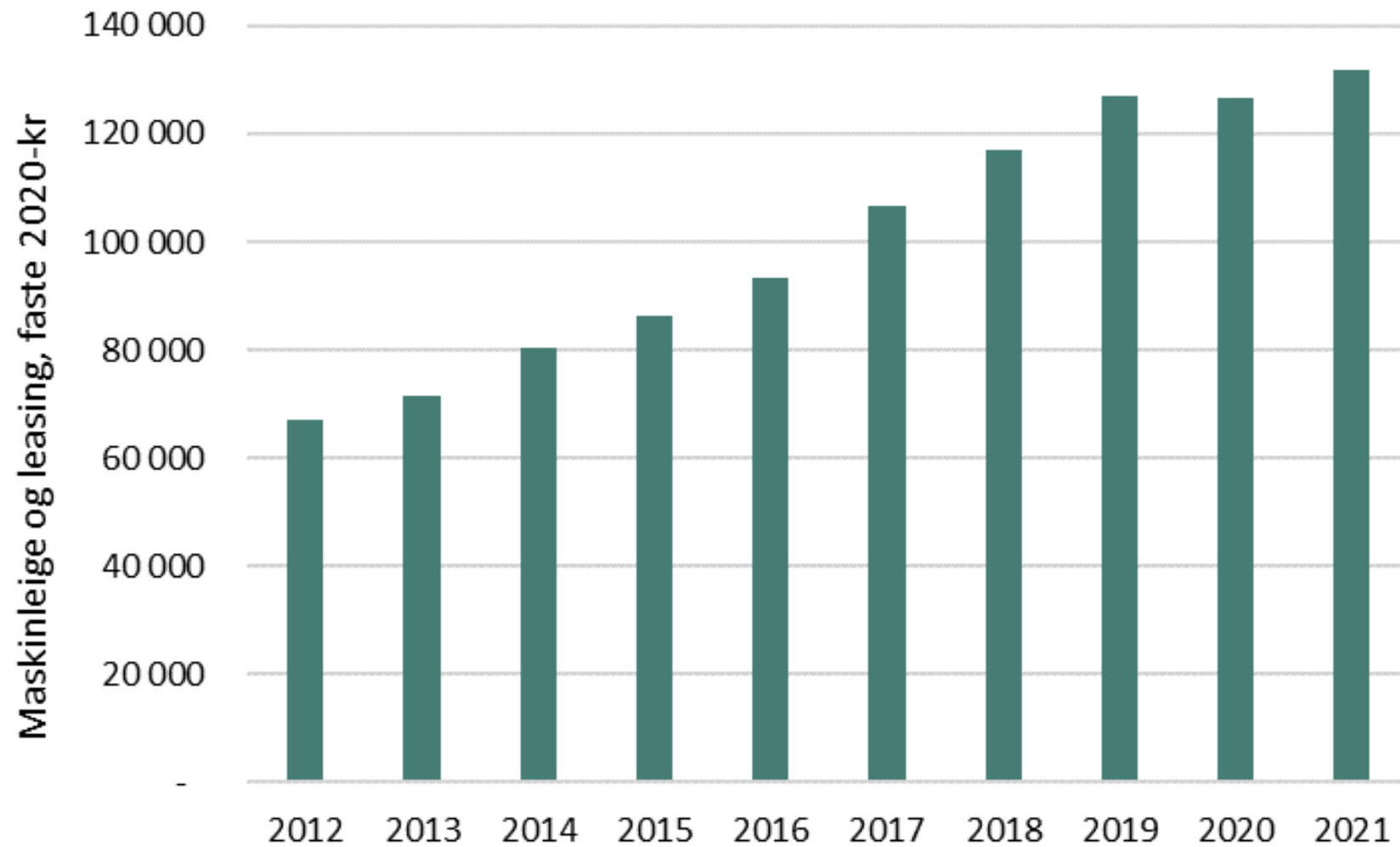
Faste kostnader – nominelle kroner



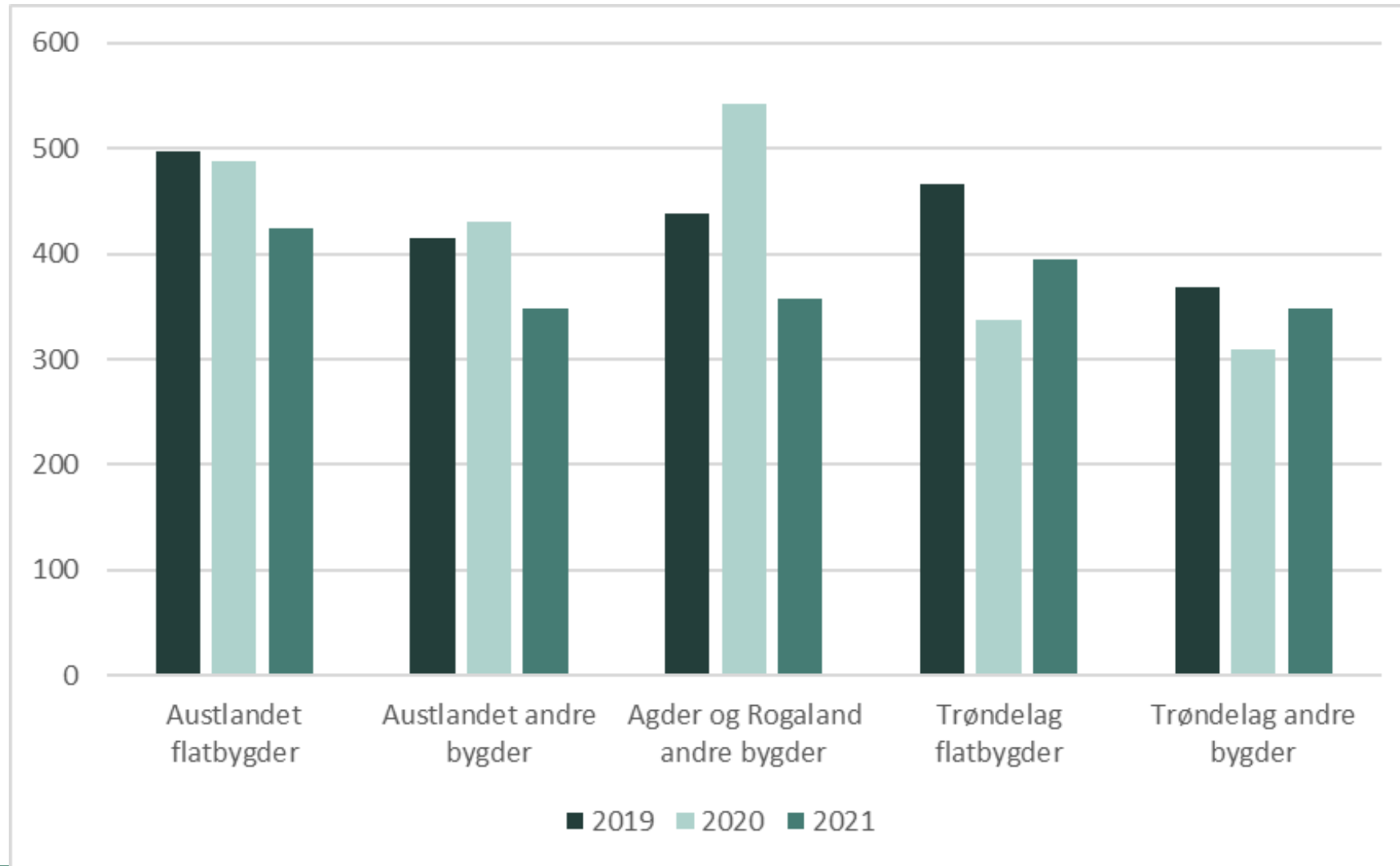
Faste kostnader – strøm over regioner



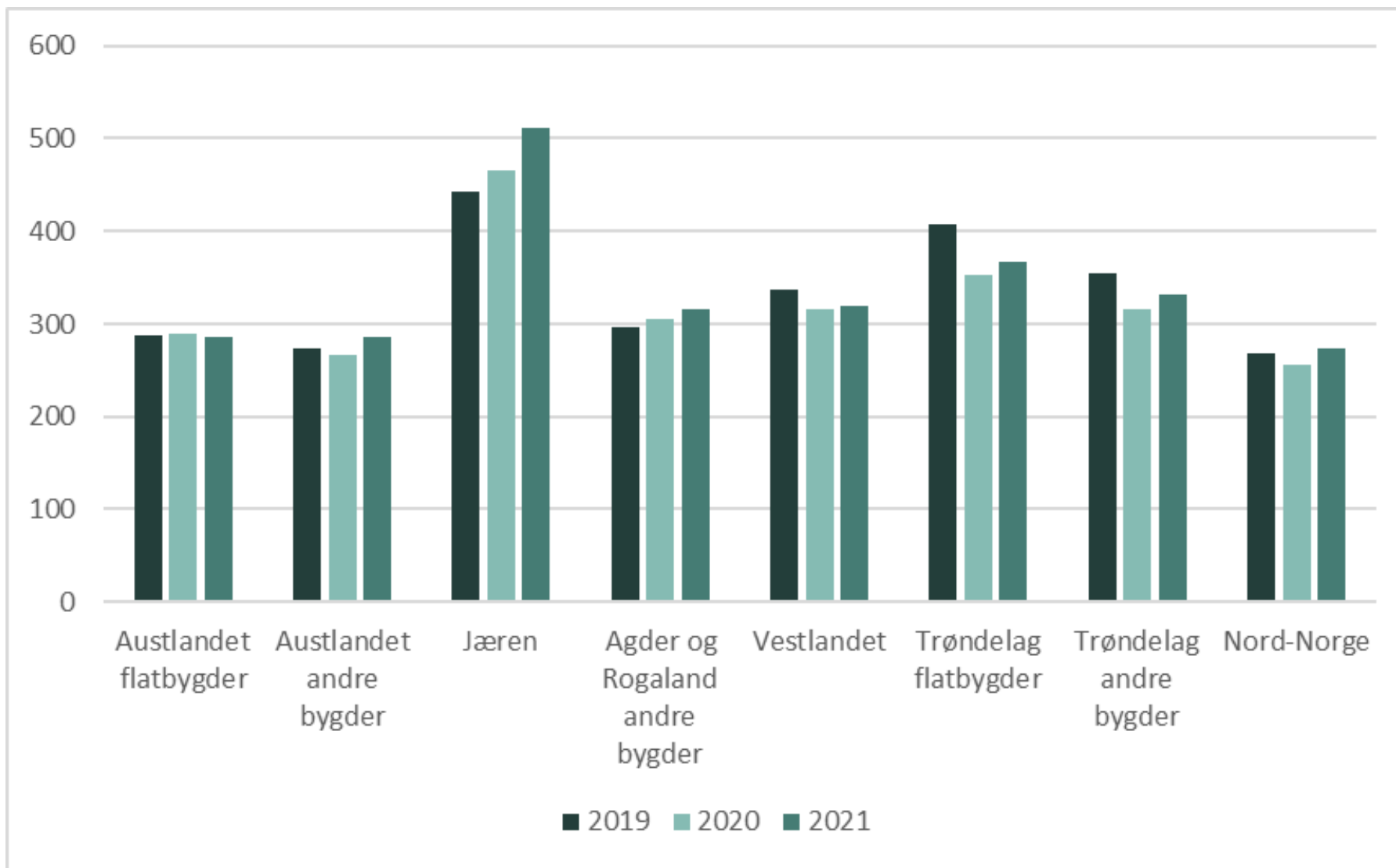
Kostnader til maskinleige og leasing



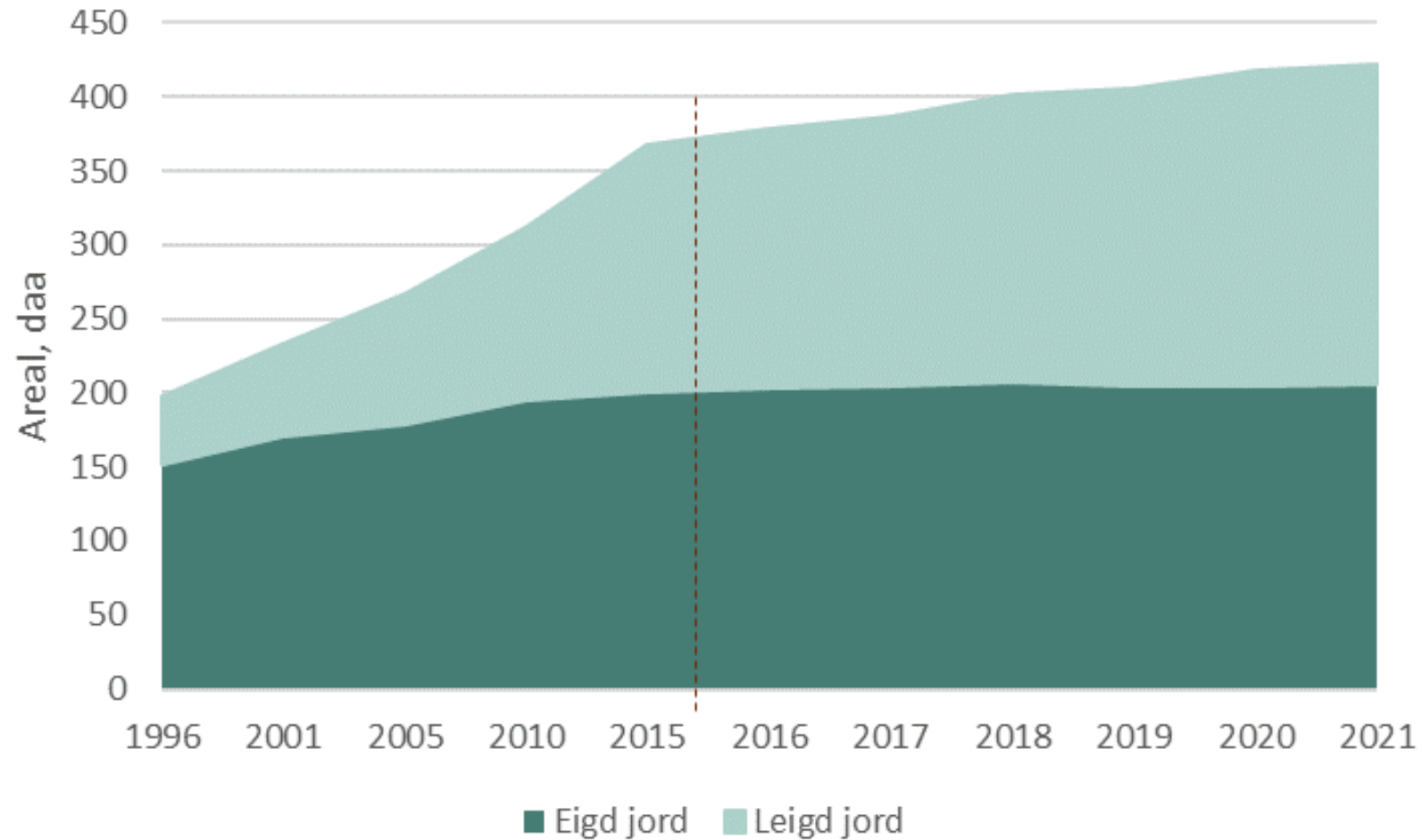
Kornavlinger inkludert halm siste tre år, FEm, landsdelar



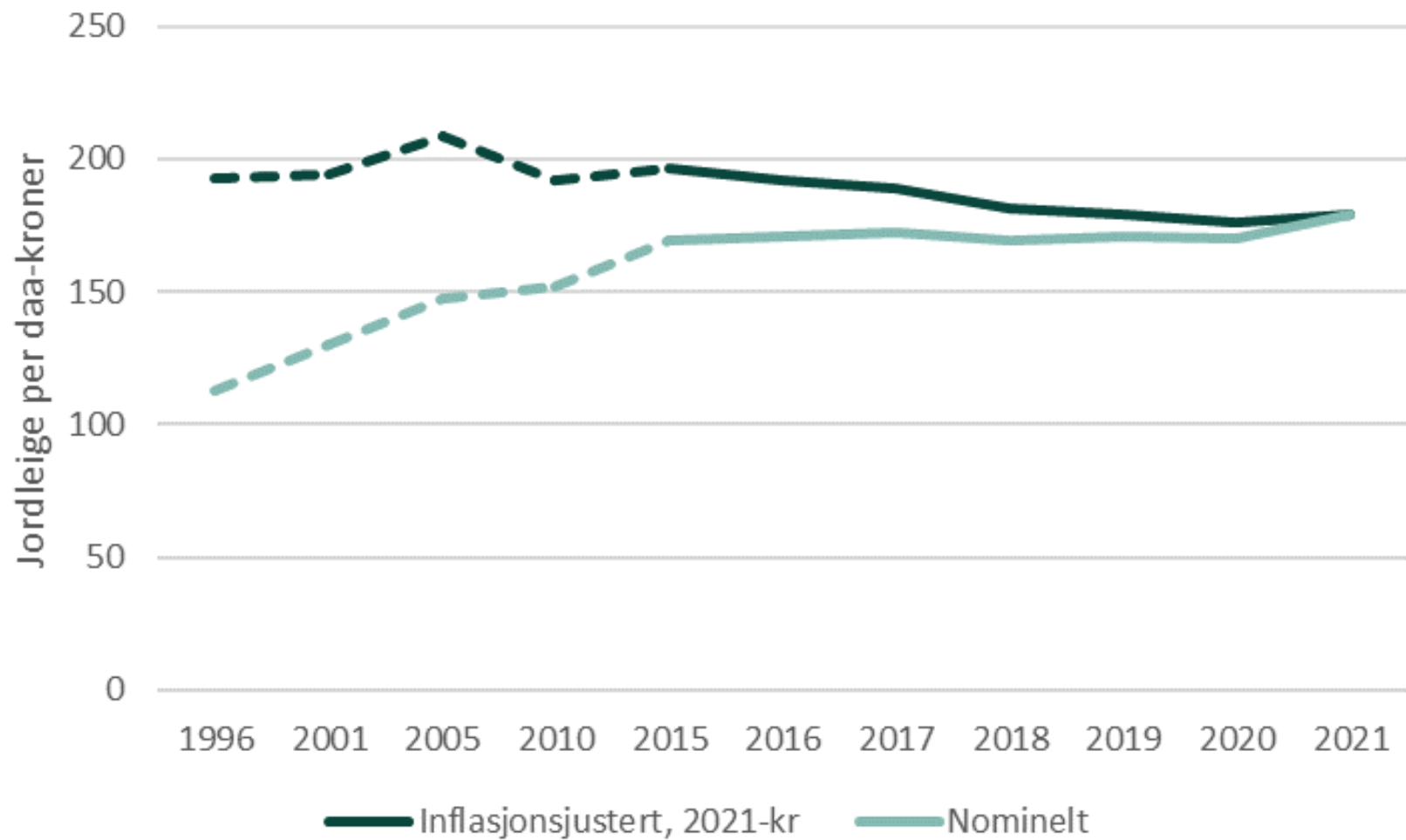
Grovfôravlinger i FEm siste tre år. Landsdeler



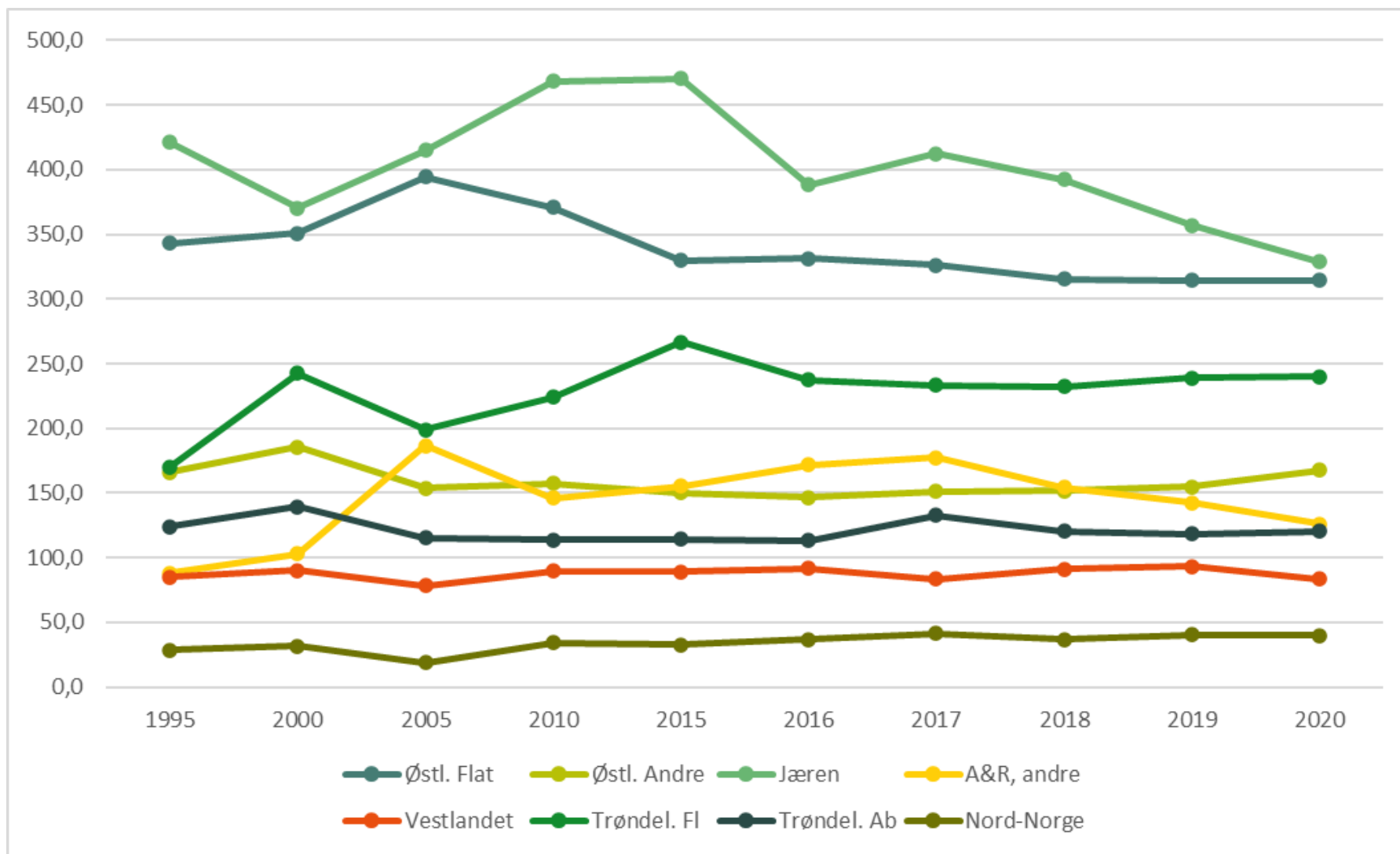
Utvikling i eigd og leigd jord siste 25 år



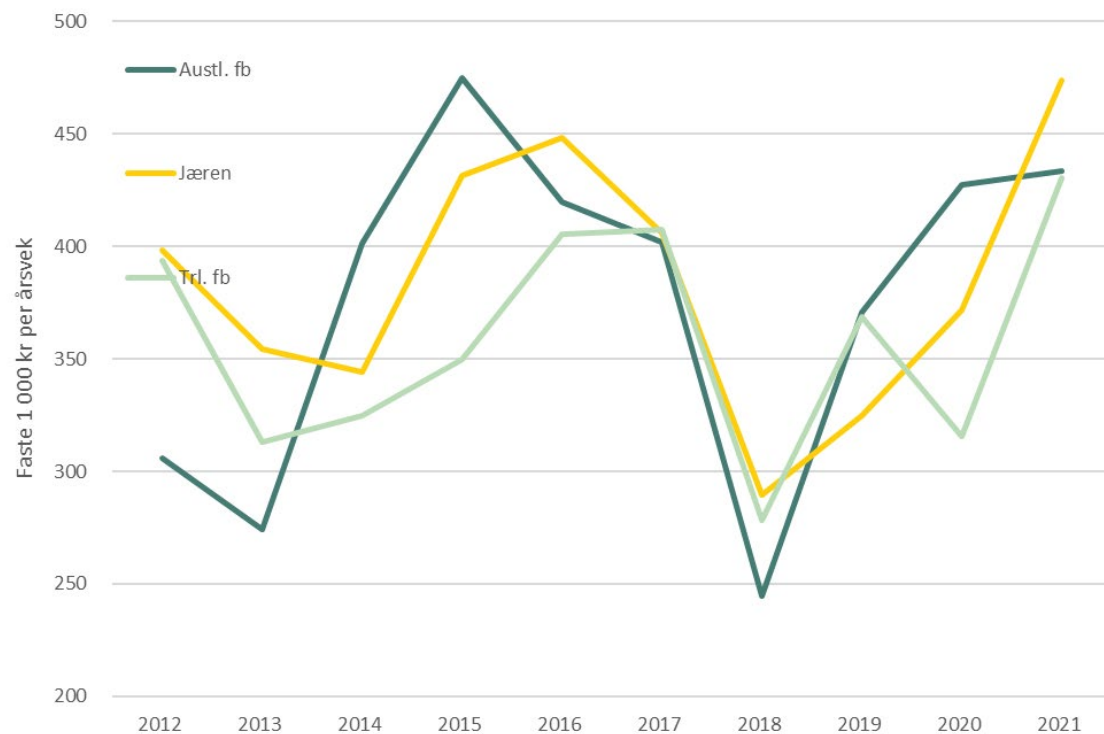
Prisar på jordleige siste 25 år



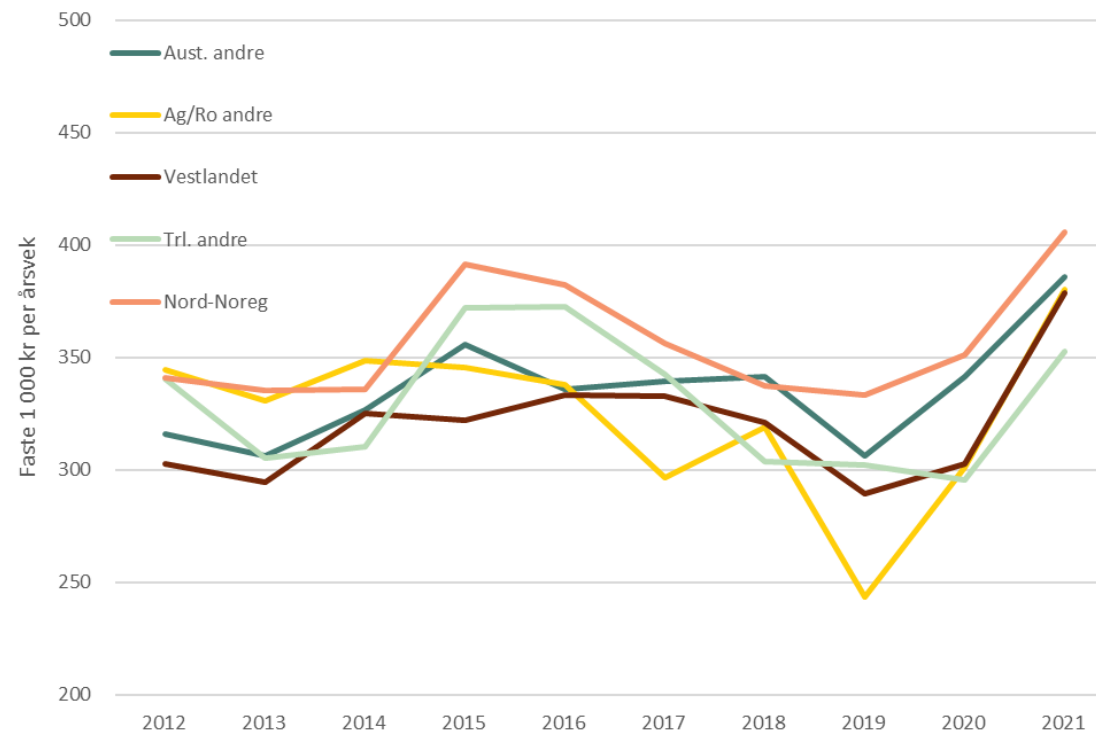
Leigeprisar, faste 2021-kroner per dekar, landsdelar



Utvikling i vederlag til arbeid og egenkapital i faste 2021 kroner

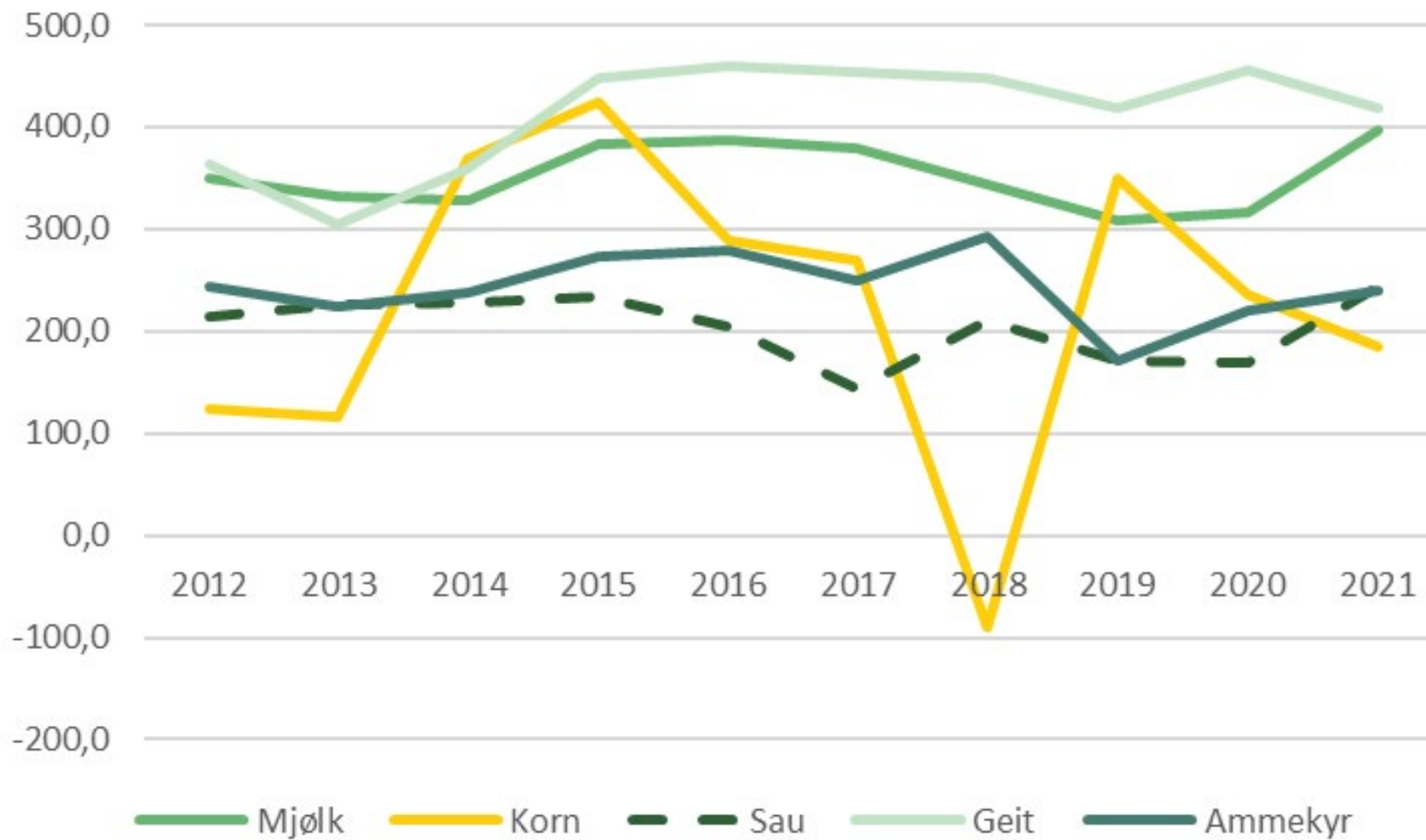


Flatbygder

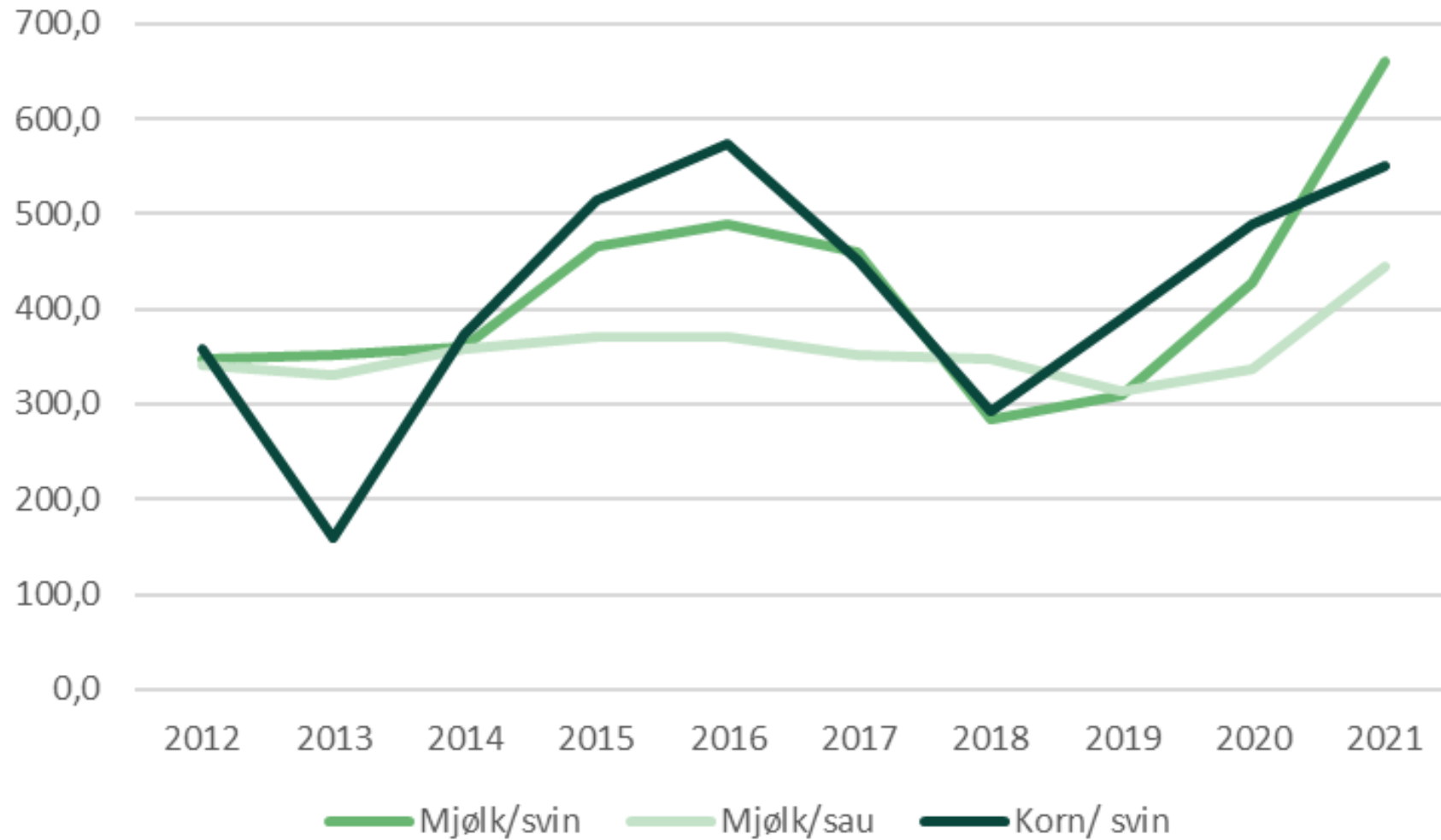


Andre bygder

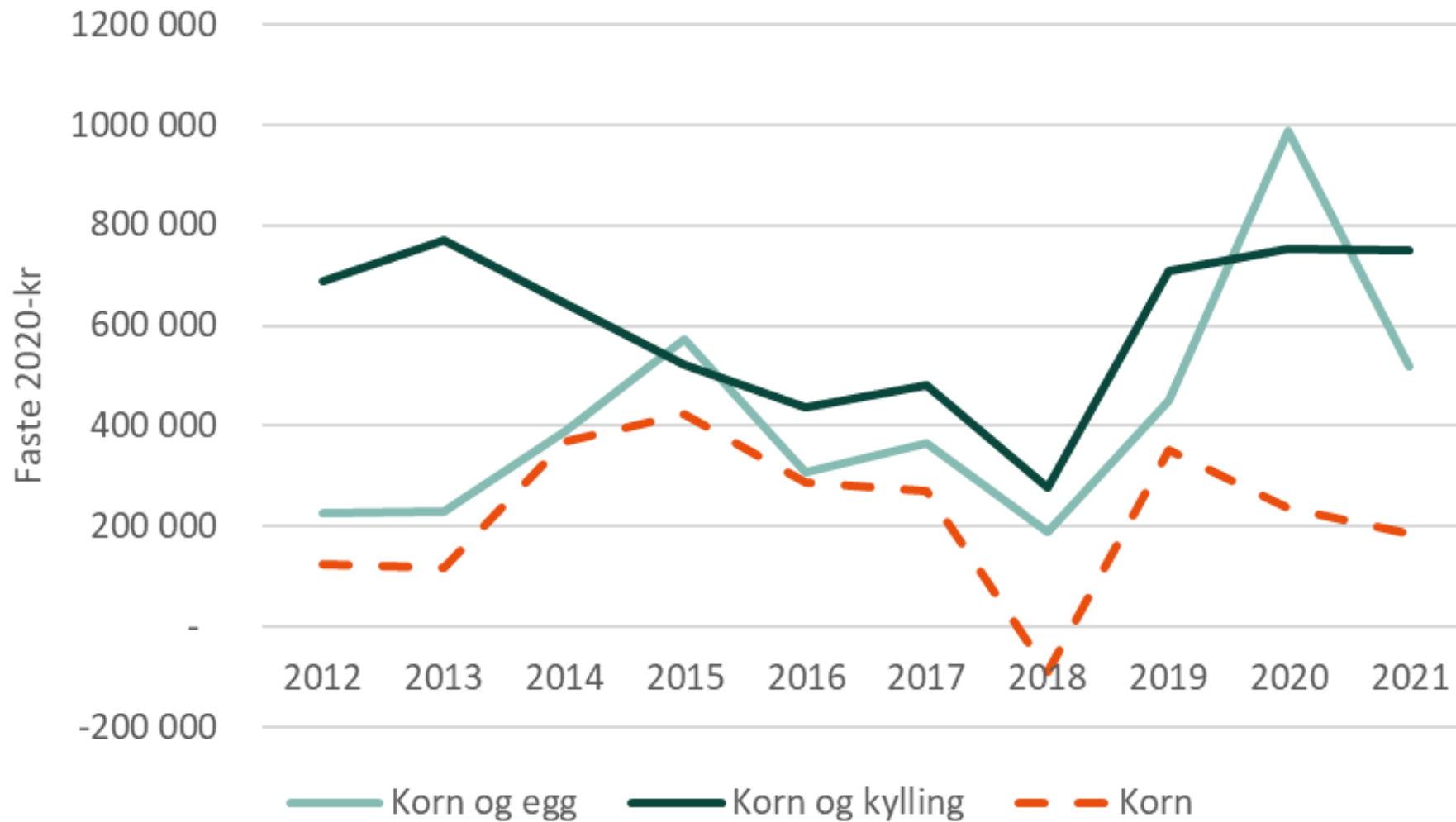
Vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk, 2021-kroner, ensidige driftsformer



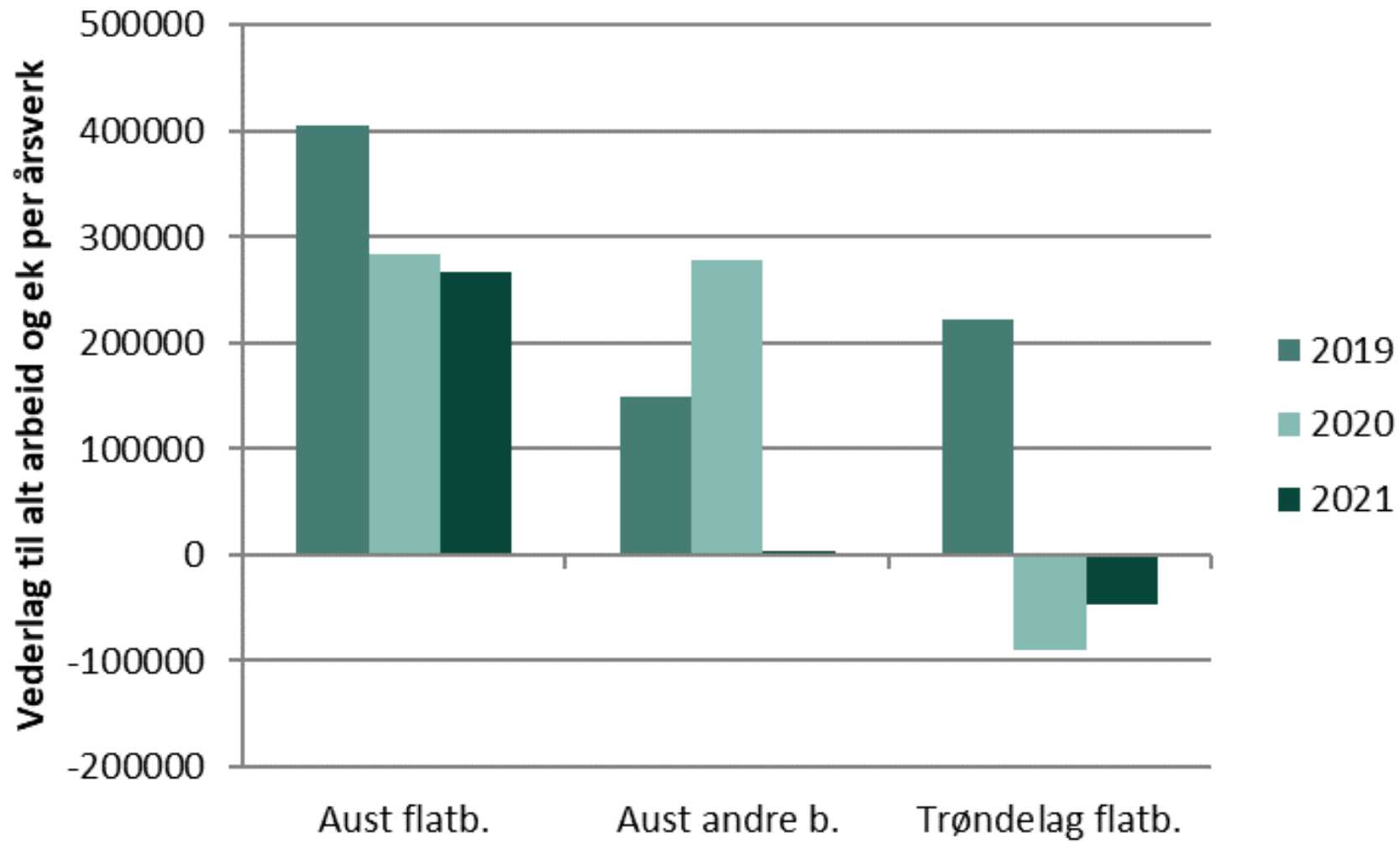
Vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk, 2021-kroner, kombinerte driftsformer



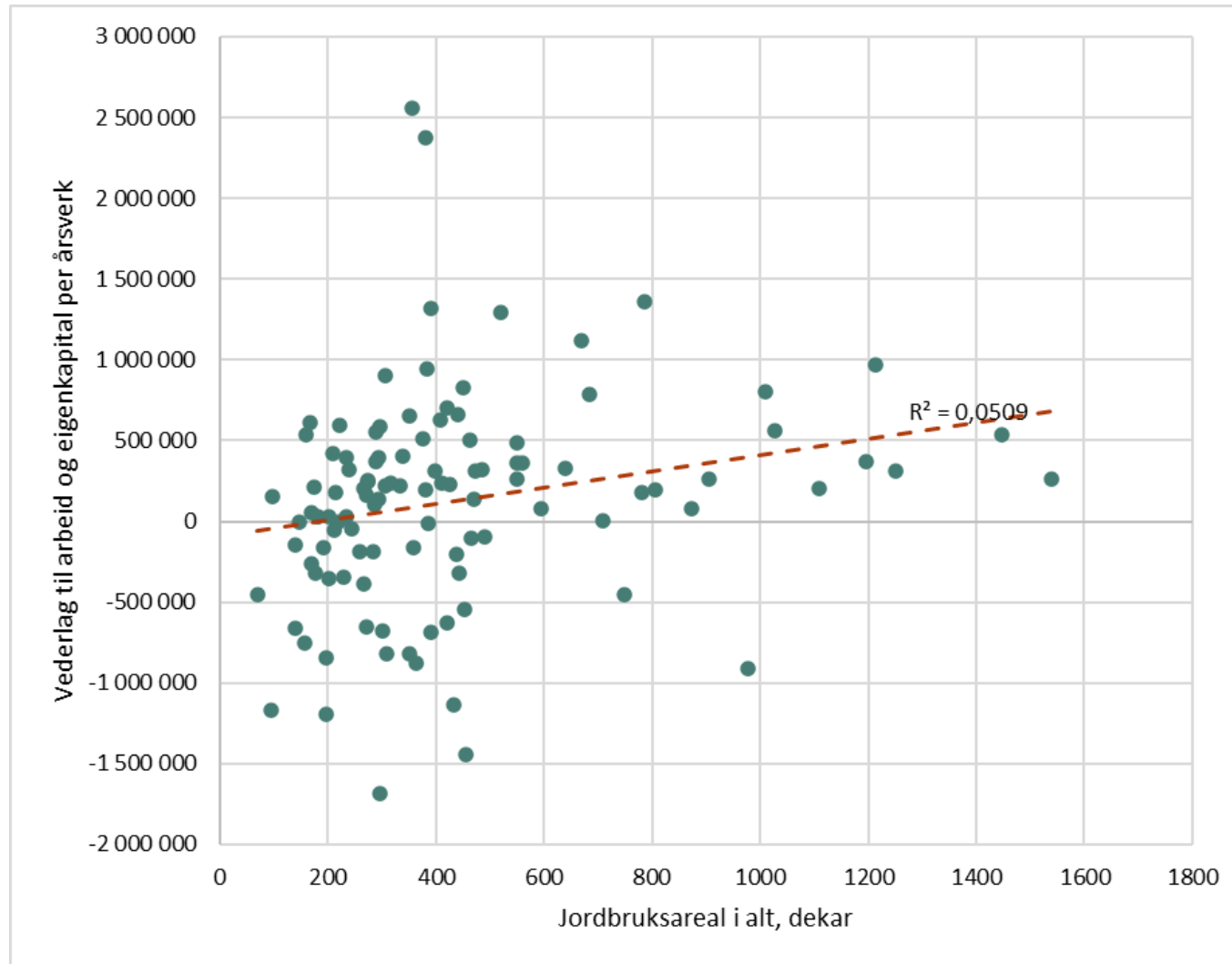
Vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk, 2021-kroner, fjørfe og korn



Resultat korn region



Variasjon, vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk, korn. 107 bruk

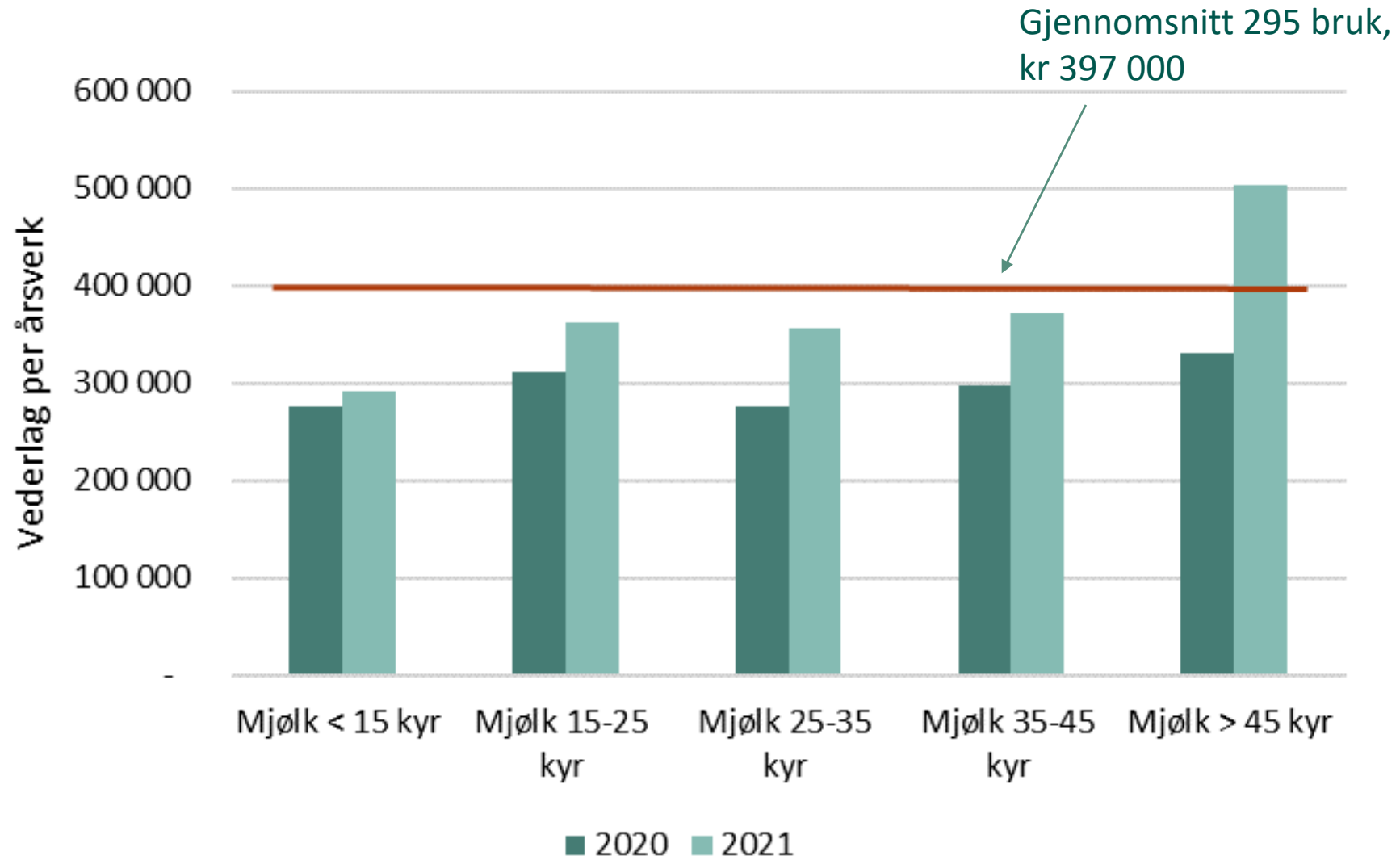


Produksjon av mjølk og storfeslakt

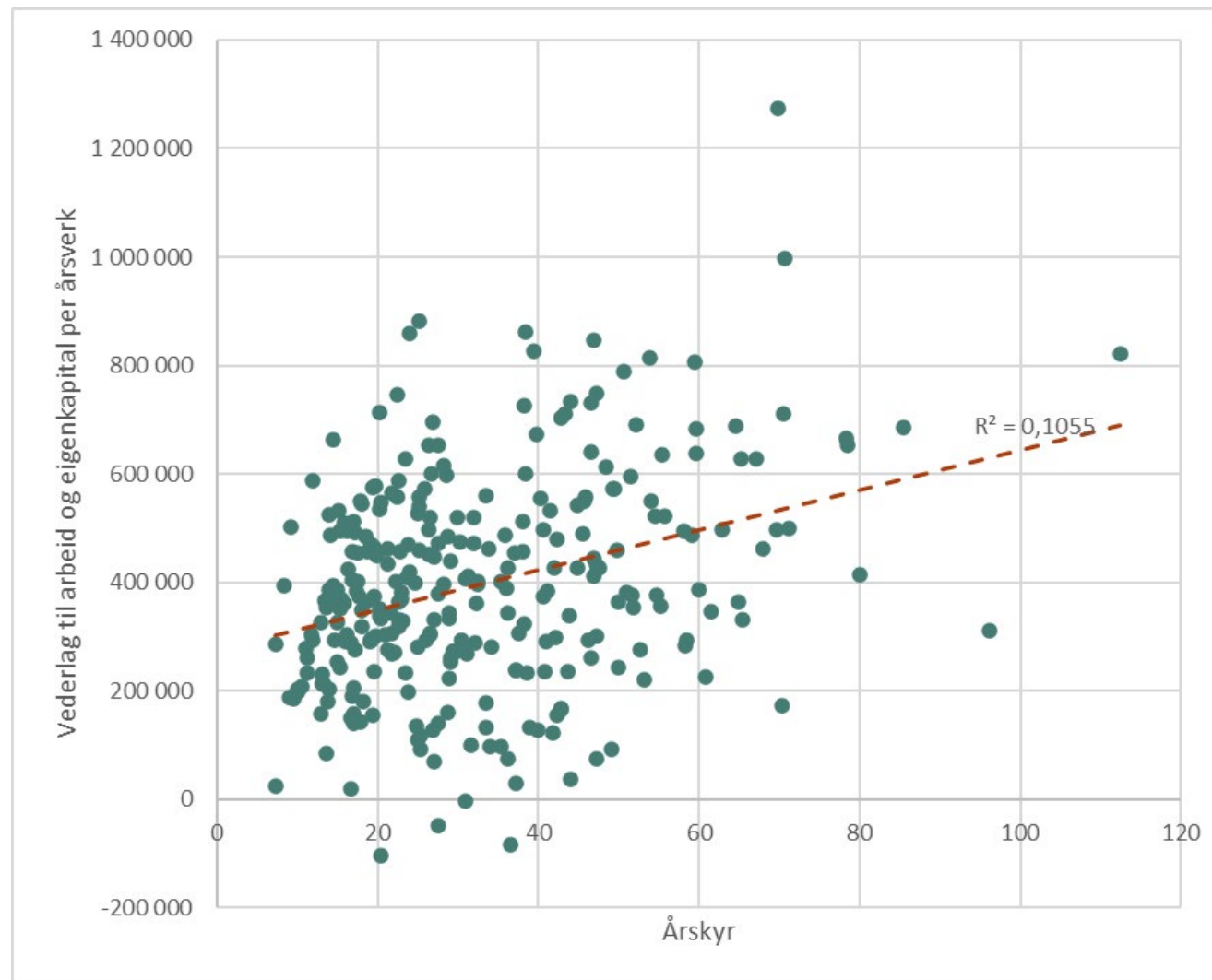
- **Vederlag til arbeid og EK per årsverk kr 397 000 (+ 92 000, 30 prosent)**
- 295 bruk, fordelt over heile landet
- 32,5 årskyr (+ 1,5), 483 dekar (+ 11)
- Produsert 8 082 kg mjølk per årsku (+ 135)
- Volum- og prisauke på mjølk og kjøtt
- Uendra arbeidsinnsats: 2,1 årsverk (fam.: 1,5 årsverk)
- Økologisk mjølkeproduksjon:
 - 16 bruk, 28,3 årskyr, 466 dekar, 2,1 årsverk
 - Vederlag til arb og EK per årsverk kr 415 700 (+ 32 prosent)



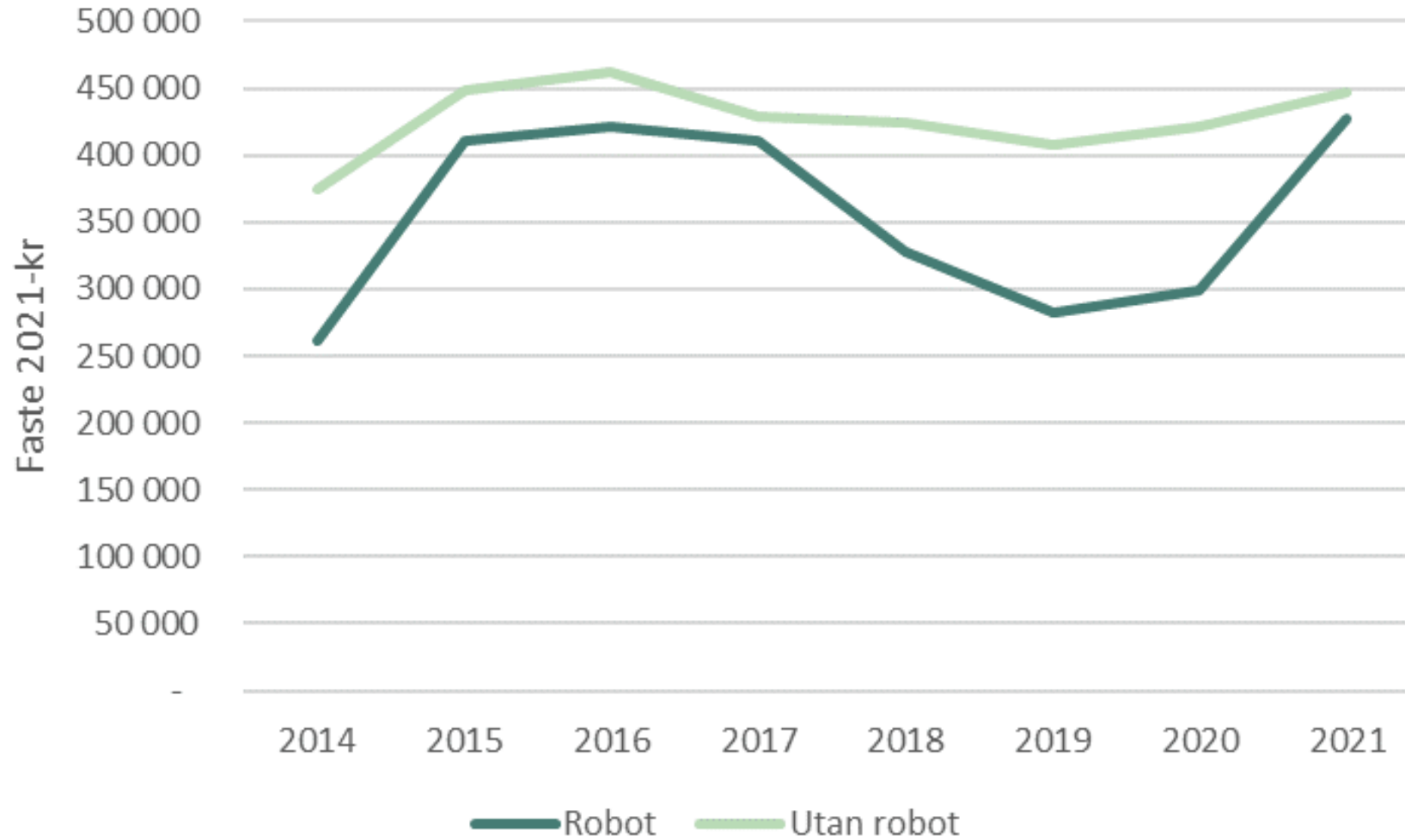
Resultat på mjølkebruk etter storleik



Variasjon, vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk, mjølk



Robotmjølking utvikling i vederlag, 2014–2021

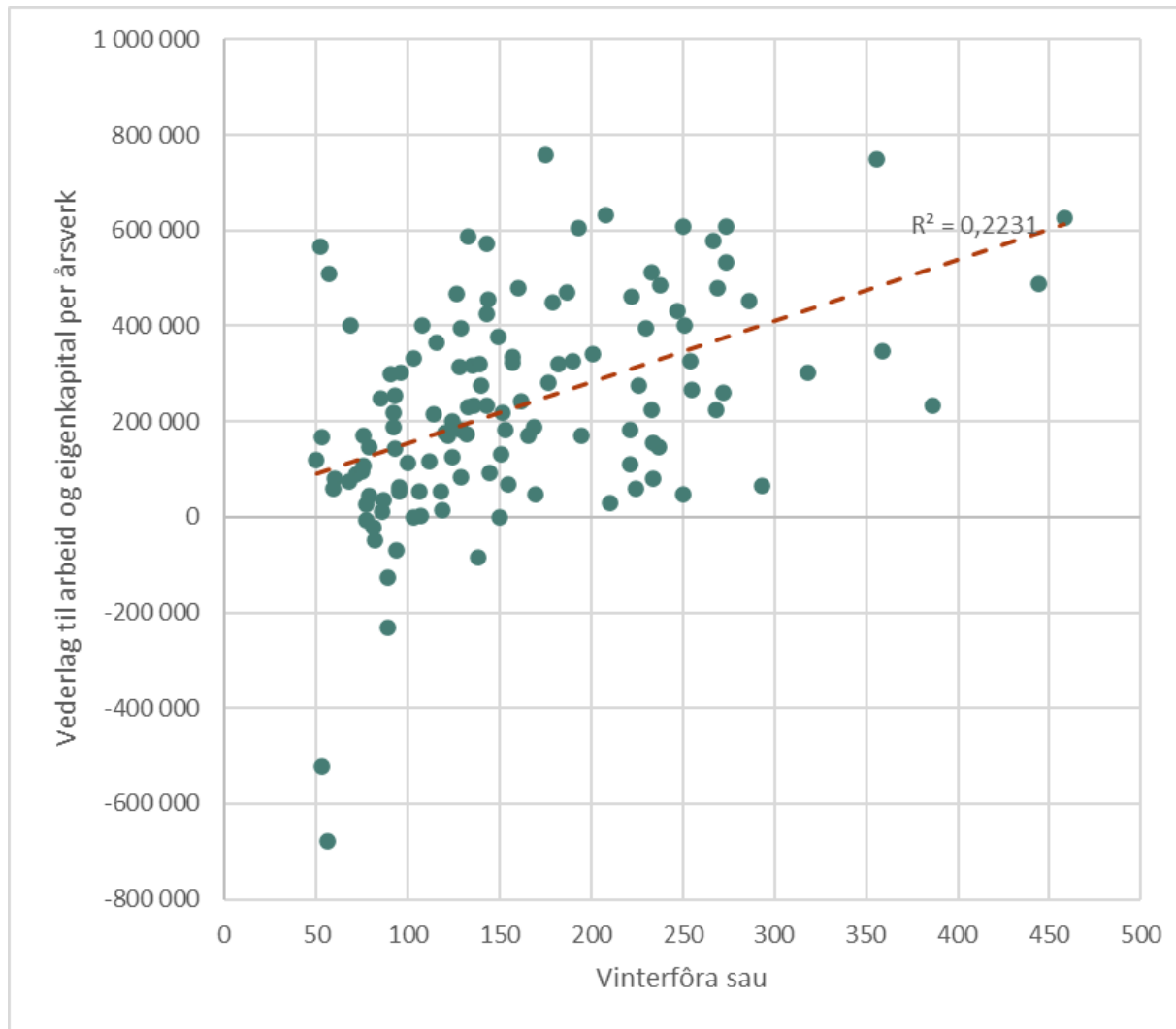


Sauehald

- **Vederlag til arbeid og egenkapital per årsv. kr 243 900 (+ 80 000)**
- 123 bruk
- 160 vinterfôra sau (-2)
- 30 kg kjøtt per vfs (+1)
- Prisauke på sauekjøtt (+ 9,02) og lammekjøtt (+3,88)
- Uendra arbeidsinnsats 1,2 årsverk



Variasjon, vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk, sau



Gardsskogbruket i 2021

- Avverking minka frå 550 m³ til 470 m³ per skogeigedom, dette er 105 % av balansekvantum (135 % i 2020)
- Driftsoverskot per skogeigedom auka frå kr 68 500 til kr 77 800 frå 2020 til 2021
- Driftsoverskot per m³ auka frå kr 125 til kr 166 per m³
- Tømmerpris auka frå kr 369 per m³ til kr 413 per m³
- Reduserte nettokostnader til skogkultur
- Det meste av avverking vert utført av entreprenør

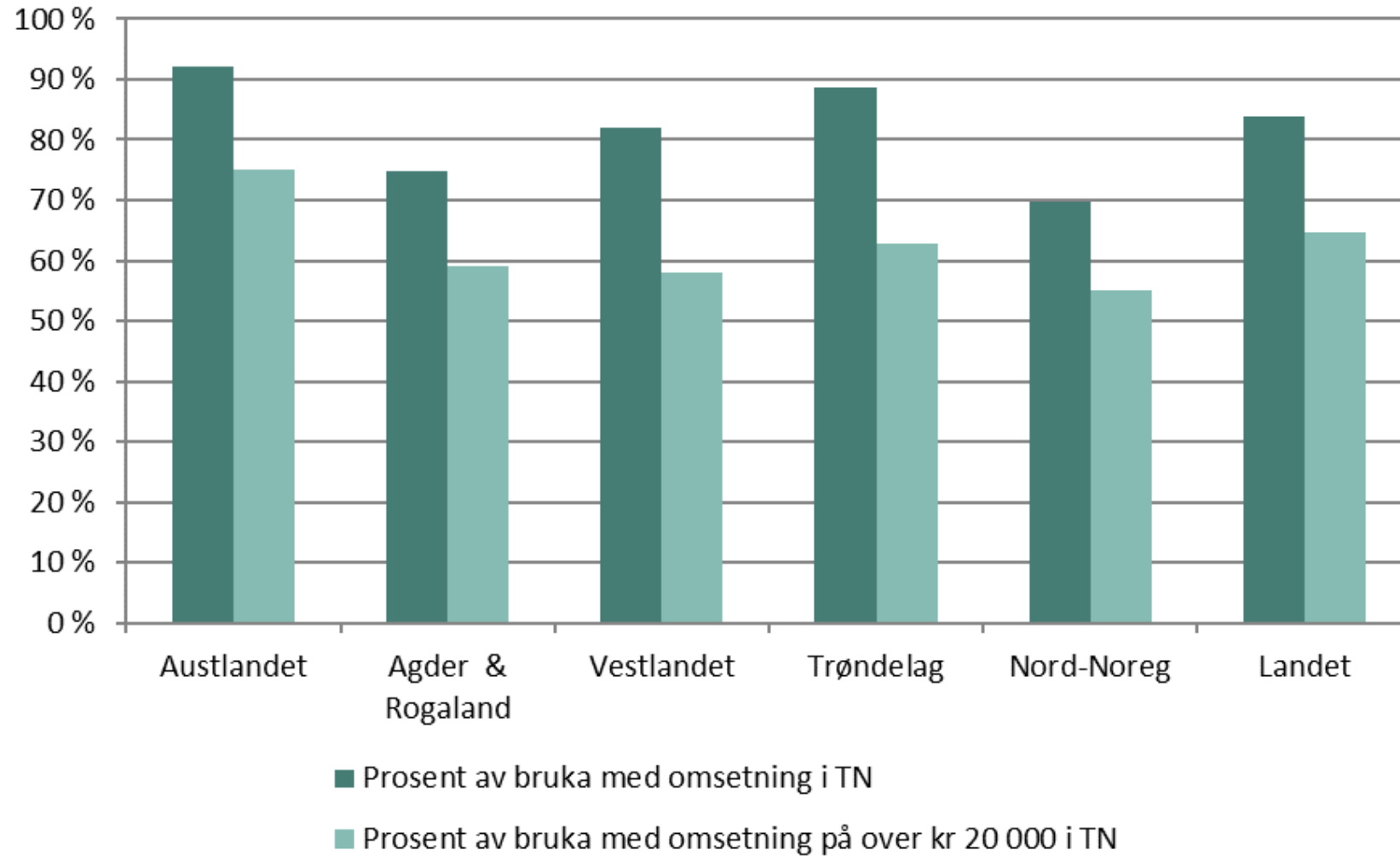




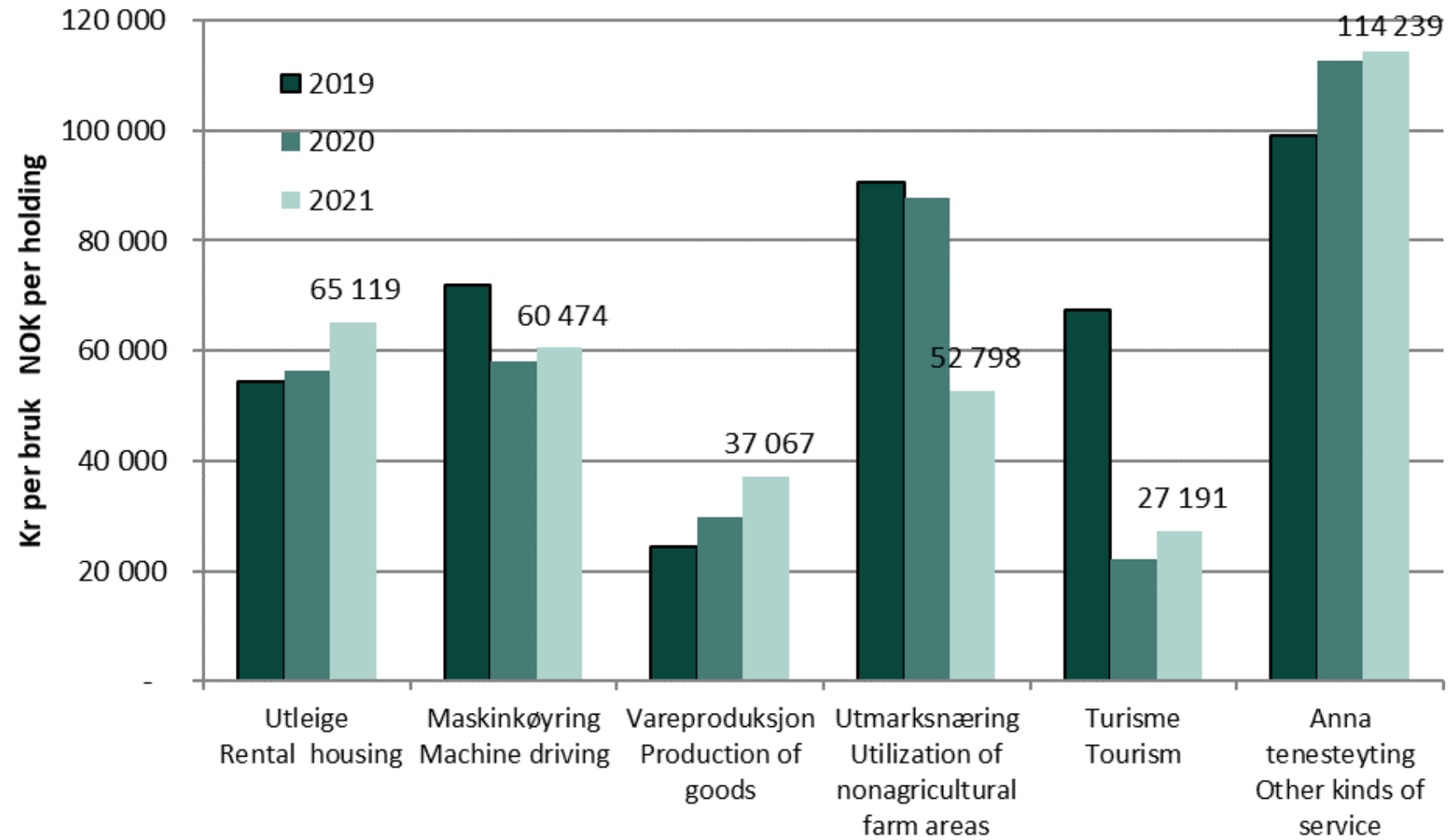
Tilleggsnæringer

- Næring utanom jord- og skogbruk som er basert på brukets ressursar
- Inndelt i:
 - Utleige av areal og bygningar
 - Maskinkjøring
 - Vareproduksjon/ foredling
 - Utmarksnæring
 - Landbruksrelatert reiseliv (turisme)
 - Anna tenesteyting
 - Anna biologisk produksjon

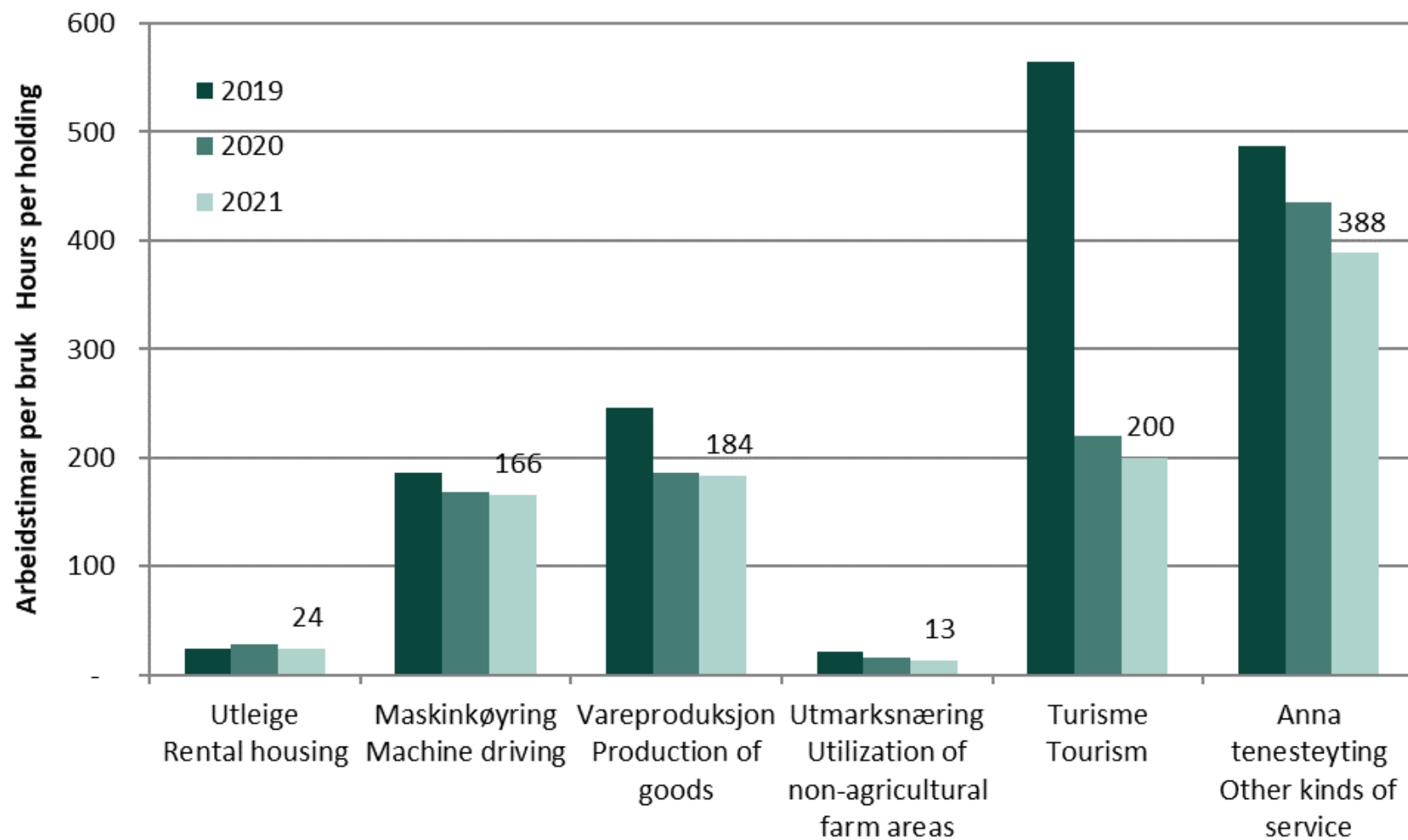
Frekvens tilleggsnæring



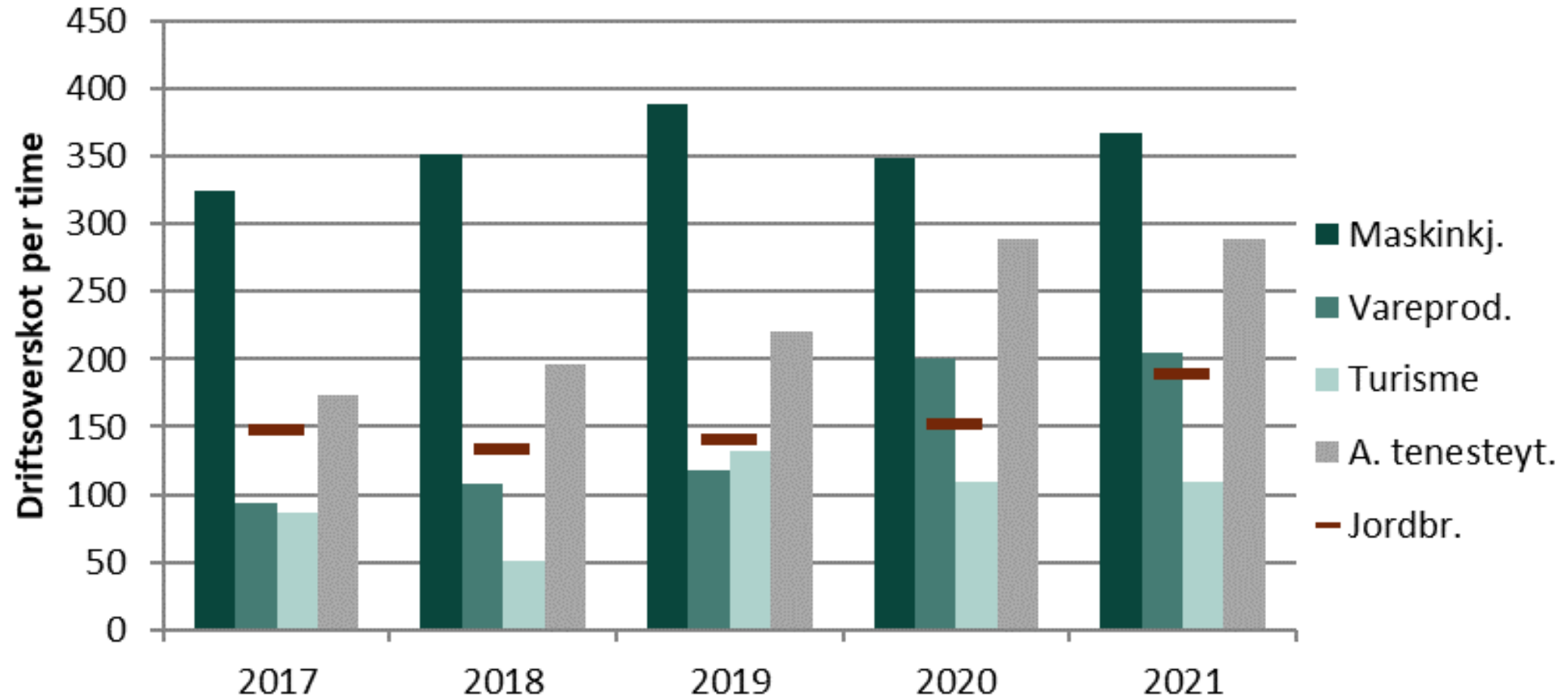
Driftsoverskot tilleggsnæring



Arbeidsinnsats i tilleggsnæring



Driftsoverskot per time tilleggsnæring





Jordbruksfrådrag

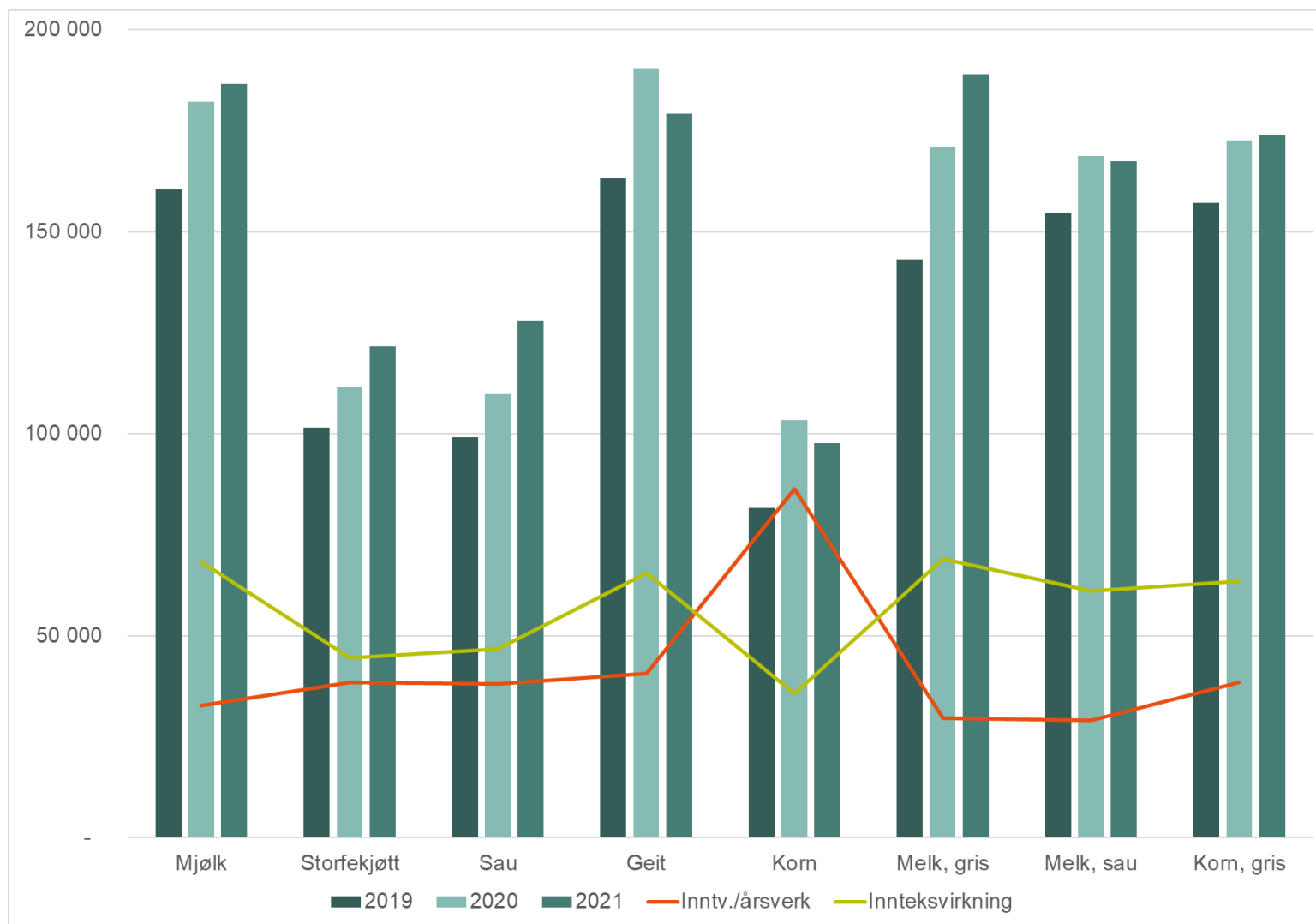
- Maksimalt frådrag kr 190 400
- Jordbruksfrådraget kr 154 000 (+ 4 000)
- 8 % av bruka hadde 0 i jordbruksfrådrag
- 59 % av bruka hadde fullt frådrag (+ 5 pp.)
- Verknad påverkar ikkje nokon av resultatmåla i driftsgranskingane
- Maksimalt frådrag ved næringsinntekt over kr 354 000
- Høgast på Vestlandet og i Nord-Norge, lågast på Austlandet

Inntektsverknad av jordbruksfrådrag

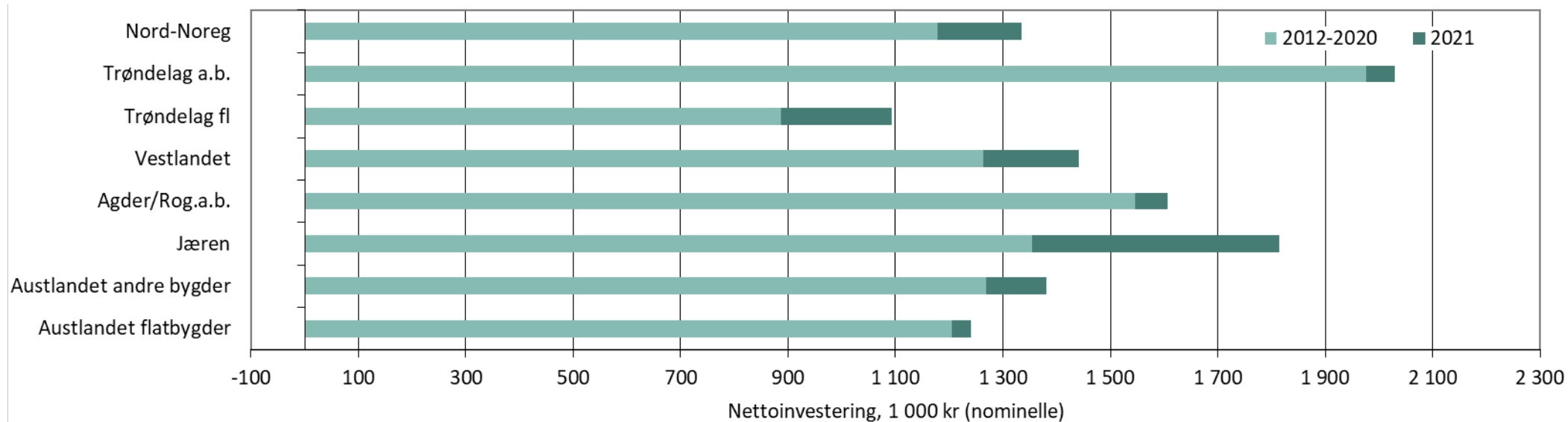
- Landet: Kr 35 500 per årsverk
- Ytterpunkt:
 - Austlandet flatbygder: Kr 42 000 per årsverk
 - Jæren: Kr 29 000 per årsverk
 - Korn: Kr 86 000 per årsverk



Jordbruksfrådrag – driftsformer

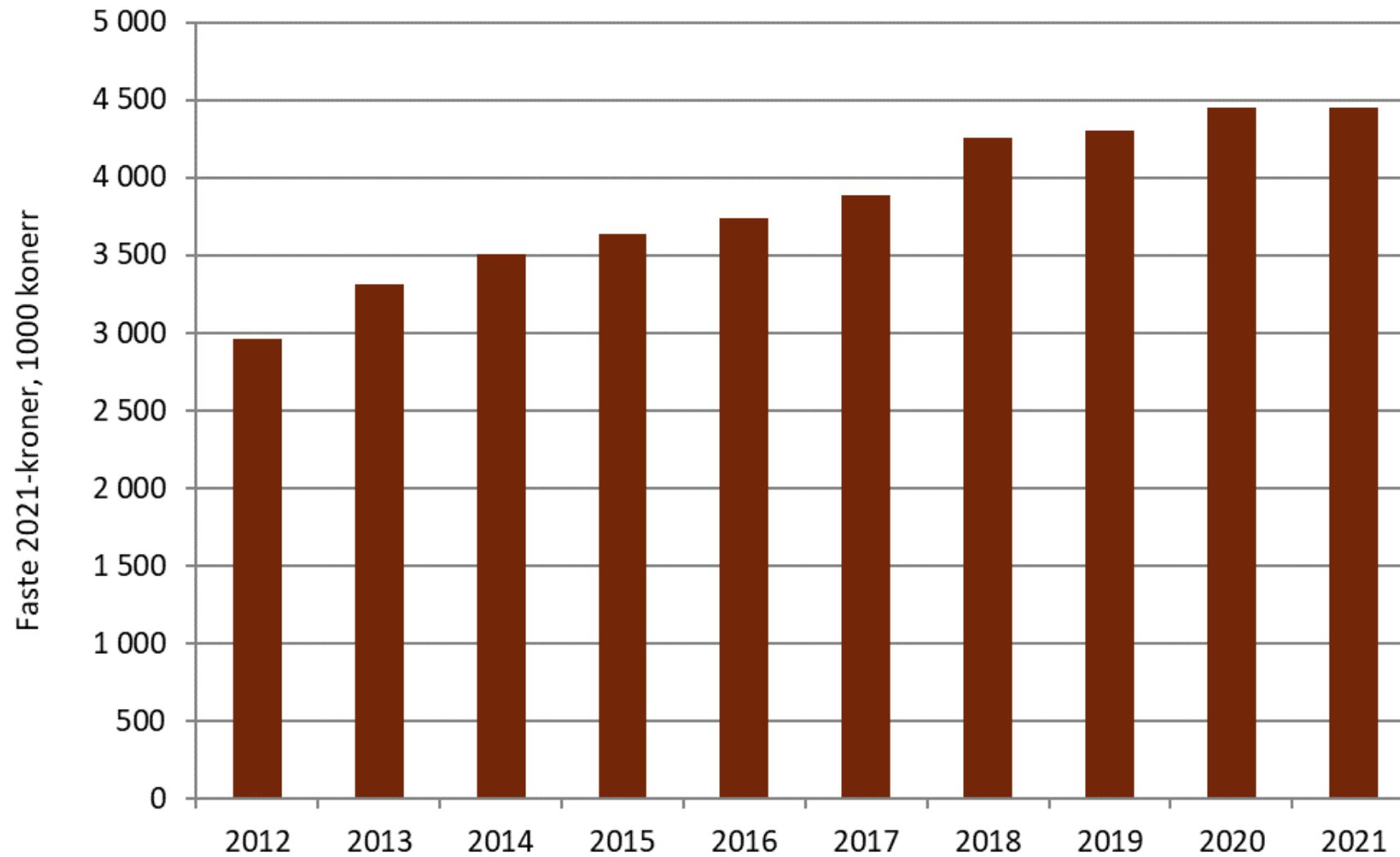


Nettoinvesteringar – regionar, 2012-2021

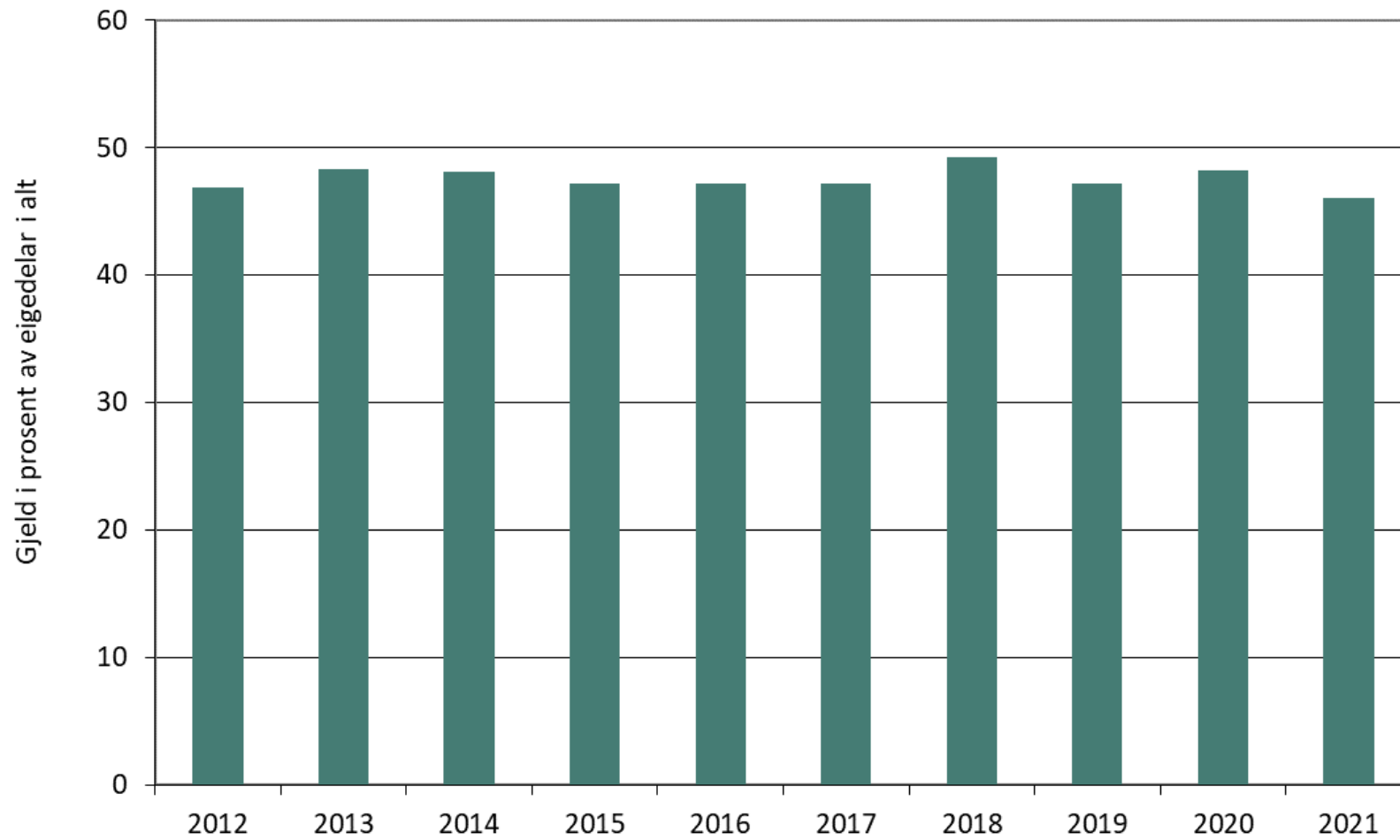


	Austl.fl.	Austl.ab.	Jæren	Agder/ Rog. ab.	Vestlandet	Tr.lag.fl.	Tr.lag.ab.	Nord-Noreg	Landet
2021									
Areal	24 000	14 000	144 000	40 000	50 000	15 000	10 000	24 000	31 000
Bygninger	-15 000	54 000	289 000	-9 000	98 000	134 000	-25 000	61 000	60 000
Maskiner	26 000	27 000	25 000	32 000	29 000	56 000	62 000	54 000	36 000
Kvote	1 000	18 000	1 000	-2 000	20 000	1 000	7 000	14 000	9 000
Sum	36 000	112 000	460 000	61 000	178 000	206 000	53 000	156 000	137 000

Gjeld per bruk 2012–2021, faste 2021 kr



Gjeldsprosent 2012–2021

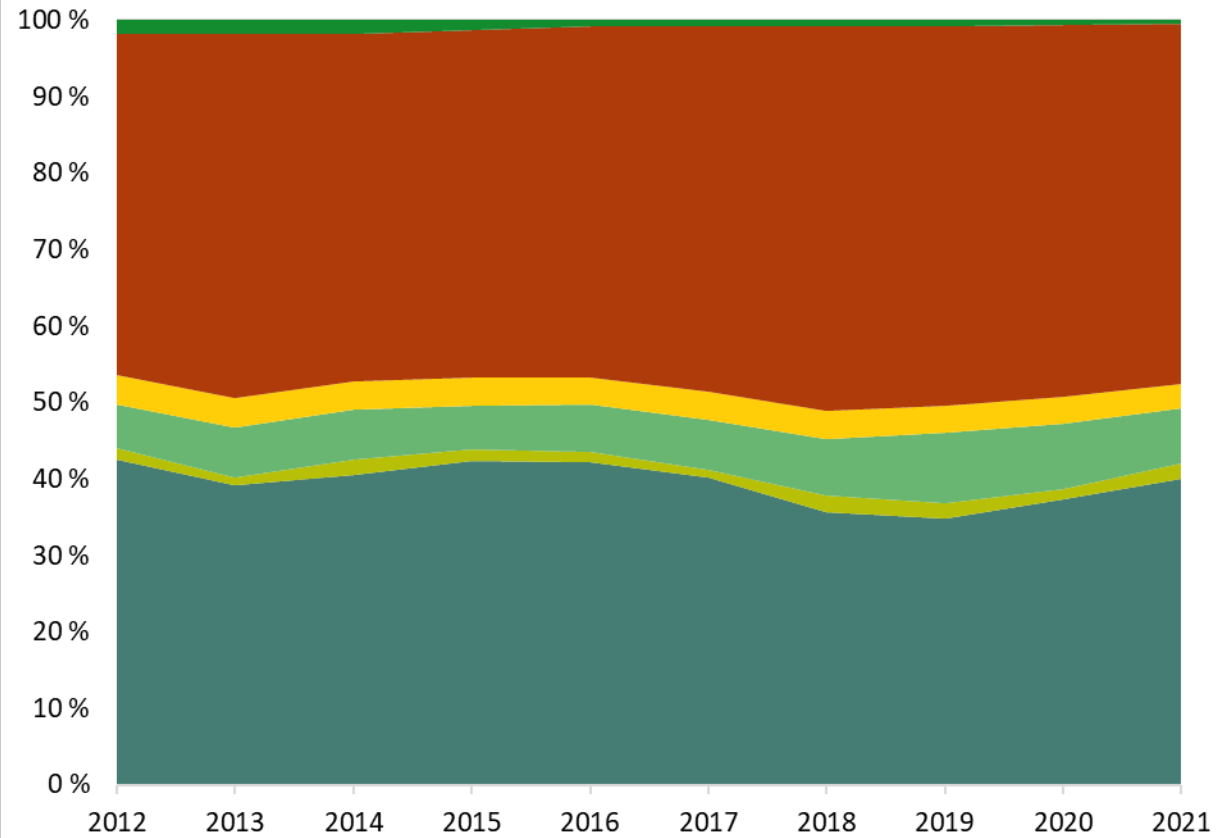




Nettoinntekt for brukerfamilien

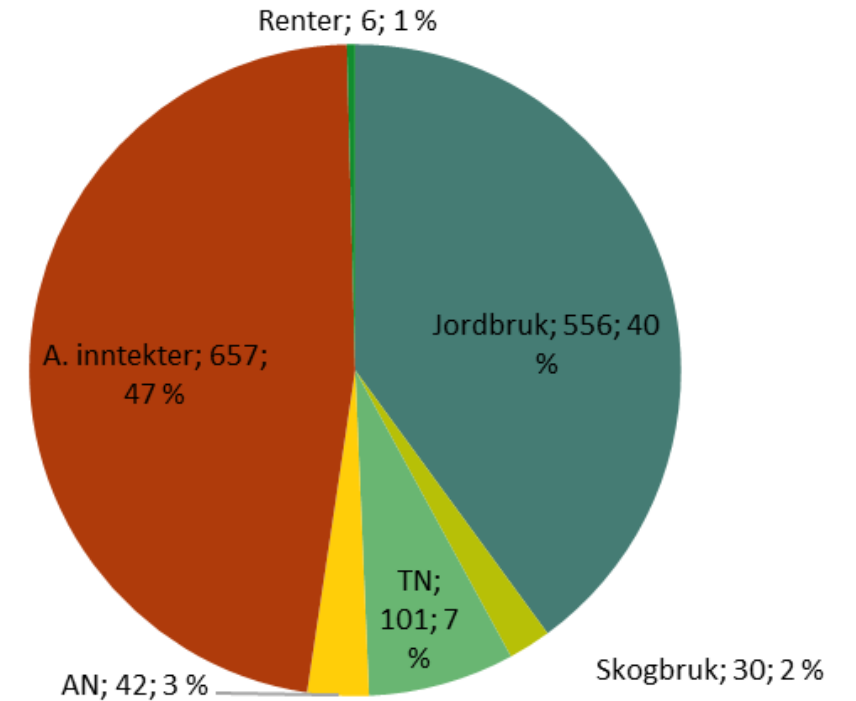
- Nettoinntekt er sum av all inntening med frådrag for gjeldsrenter og kår
- I gjennomsnitt for alle var nettoinntekta 1,27 mill. kr (+ 195 000, 18 prosent)
- Høgast på Trøndelags flatbygder med 1,42 mill. kr (+8 %), lågast i Nord - Noreg 1,04 mill. kr (+19 %)
- Størst for dei største og minste bruka
- Det er i gjennomsnitt 1,8 personer bak nettoinntekta

Samansetning av inntekt



- Renter
- A. inntekter
- AN
- TN
- Skogbruk
- Jordbruk

2021
1 000 kr og prosent





Oppsummering 2021

- Jordbruksinntekta var i gjennomsnitt kr 403 100 i 2021, auka med 23 prosent
- Auke i volum, men uendra arbeidsforbruk
- Auke for dei fleste produktprisar
- Moderat kostnadsauke
- Nedgang i rentekostnader
- Nedgang for korn og godt år for frukt. Bra for husdyrproduksjonar
- Nedgang i nettoinvesteringar for landet, men stor auke på Jæren etter to år med negative nettoinvesteringar



NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI



NIBIO_no



NIBIO.no



NIBIO_no

www.nibio.no